

1395

SL 2399

Account 25684

రాజకీయములు ౭

1395

ధార్మిక విప్లవము

అనువాదకుడు - గుంటుపల్లి శీతారామయ్య

ప్రకటన కర్తలు :

నమ్మత్వార్

పాస్టర్ బాక్సు ౨౫౦

మద్రాసు

౧౯౩౮

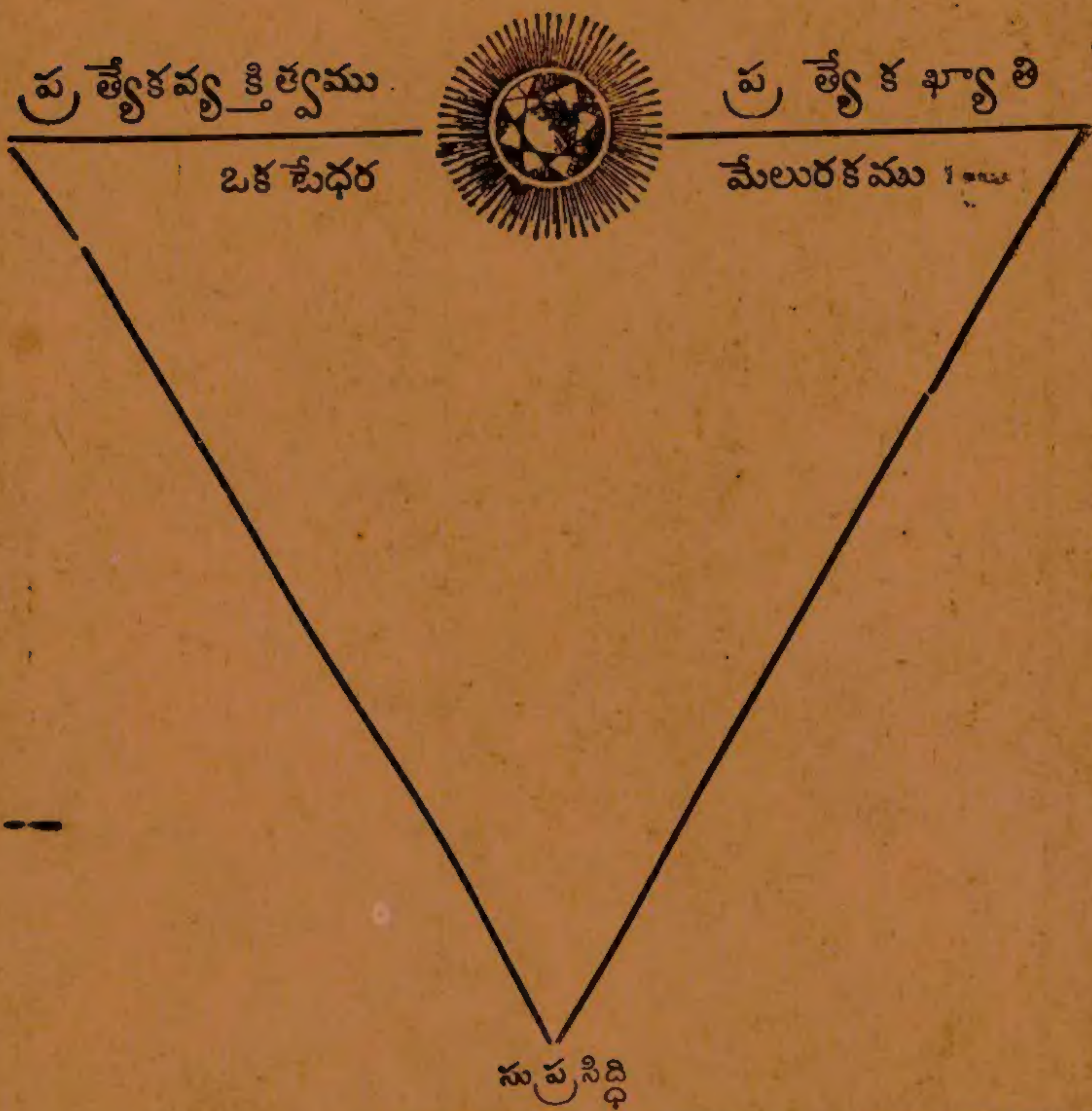
సర్వస్వామ్య
సంకలితము

{ వెల ఆరు అణాలు
{ లేక ఒక పిల్లింగు

భారత విప్లవము

మేలురకము వజ్రములకు

సు రా జ్జో మ ల్ సే

313, ఎస్ ప్ల నేడ్, మ ద రా సు.

ధార్మిక విప్లవము

గ్రంథకర్త :

గుంటుపల్లి సీతారామయ్య.

1395
1.40

న మ్మా ల్వార్స్

౨౧, స్ట్రీట్ ముత్యామొదలి వీధి,

పోస్టుబాక్సు నెం ౨౫౧, మద్రాసు.

సర్వస్వామ్య }
సంకలితము. }

౧౯౩౮

{ వెల ఆరు అణాలు,
{ లేక ఒక పిల్లింగు

ఈగ్రంథమునందలి పండ్లదెండువ్యాసములును వివిధవిషయములకు చెందినవి. వానిని వివిధరచయితలు వివిధకాలములందు లోకమునకు చేకూర్చిరి. స్థూలదృష్టికి సంబంధరహితములుగను- పరస్పరభిన్నములుగను కనబడుచుండు ఈవ్యాసములను నూత్నదృష్టితో పరికించినచో వాని యన్నిటిని నూత్రిత మొనర్చు విశ్వభావము పొందికగా పొడగట్టును. ఈవ్యాసములందు ప్రస్తావితవిషయములన్నియు జీవితరంగమున కనునూతములయినవే. అందు తటస్థములగునవే. పురుషార్థములుగ నెంచబడుచున్నవే.

సంసారమున చతికిలబడనివాడు, రాజకీయములలోనికి రానివాడు, కవుల భావములలో కరుగనివాడు, అందమును జూచి ఆనందించనివాడును జగితీలో లేడుగదా !

సజ్జనుల సల్లాపములే, సత్కవుల భావములే కష్టభూయిష్టముగు సంసారమున సంతోషకారణములని జెప్పిన ప్రానుడిని అశుభవములోనికి దెచ్చిచూపుటకు జ్ఞానదీపికలు ఈ వ్యాసములు. వ్యక్తిజీవితమందడుగడుగునకు కలుగు సందియములు, సంఘట్టనలు మెలకువతో తొలగింపబడకున్న 'ఇంతింతై వటు డింతయై' అన్నట్లు సర్వనాశనకరములగును. అట్టి ఆపదను అరికట్టగల, నివారింపగల సామర్థ్యము ఈవ్యాసములకు కలదనుభావముతో — ఆంధ్రమహాజనుల కర్పించుచున్నాము.

అనువాదకులు — గుంటూరుమండలము పెదపాలెముగ్రామములో 'సేవాశ్రమ' కార్యనిర్వాహకులు- గుంటుపల్లి సీతారామయ్యగారు. యువకులు, ఉత్సాహులు, వ్యుత్పన్నులు. తెలుగుతల్లికి వెలుగుల గూర్పుటలో శ్రద్ధగలవారు.

వ్యాసకర్తలకు - అనువాదకులకు - మాయభివందనములతో -

సంపాదకుడు.

ధార్మిక విప్లవము

ఇది విప్లవయుగము

“ఇది విప్లవయుగము.....లోలోపల ఘోర మంధనము జరుగుచున్నట్లు స్పష్టముగ కన్పట్టుచున్నది. అందువలన నొక నూతనసృష్టినిర్మాణము కాబోవు చున్నది.”

ఇది విప్లవయుగము. అదిగో విప్లవము వ్యాపించు చున్నది. కేవలము భారతదేశమందేగాదు. అది తన సువర్ణరేఖలను సర్వత్ర వ్యాపింపజేయుచున్నది. లోలోపల ఘోరమంధనము, ఒక నూతనసృష్టి, ఒక నవీననిర్మాణము జరుగుచున్నట్లు స్పష్టముగ గోచరించుచున్నది.

భారతీయాత్మ యిప్పుడు విప్లవపూరితమైయున్నది. విప్లవము ప్రపంచమునంతను తలక్రిందులుగావించు చున్నది. అది రాజకీయనైతికజీవితమందు సామ్రాజ్యవాదమును బూటకమొనర్చి రాజుల మహారాజుల సత్తాను నామమాత్రావశిష్టమొనర్చినది. రష్యాచక్రవర్తియగు జారు నేడు ప్రపంచమున రూపురేఖలులేకుండ నశించి నాడు. ఇంగ్లాండు జపాను రాజులిప్పుడు ప్రజల ప్రభువులు

గాదు. వారిశుడు ప్రజాసేవకులు. ఈస్వాభావికరూపము ననే వారికముందుండ వీలుపడును. మన దేశపురాజులు మహారాజులు ఈ విప్లవమునుజూచి గజగజలాడుచున్నారు. దూరదృష్టిగల బుద్ధిమంతులు దీని నవగతమొనర్చుకొని స్వల్పముగనై నను తమ యాచరణయందు బెట్ట నుత్సాహము జూపుచున్నారు. అందు ప్రజాహితము లేశమాత్రముగనే యుండుగాక ! అనుభవయత్నముననున్నవారు జాగృతినందియుందురు. ఈవిప్లవోషఃకాలమందు ప్రజలు జాగరూకులై సహయోగమందు, సంఘటనమందు నిమగ్నులై యున్నందున ప్రజలమధ్యను, ప్రభువులమధ్యను నుండు సంబంధము తోడేలు గొట్టెల సంబంధమును బోలి యుండజాలదు. ఇకముందు ప్రజలు పాలకుల అడుగులకు మడుగులొత్తుచు పడియుండక తమ బాగోగుల తెలిసికొను సామర్థ్యముగల్గియుందురు. ఏకతంత్రమునకు బదులు ప్రజాతంత్రము సర్వత్ర వ్యాపించుచున్నది. విశాల సామ్రాజ్య నిర్మాణము, దుర్బలదేశముల జయించి నిలువు దోపిడిచేసి దానిపై తమ యాధిపత్యమును నెలకొల్పుట అసురప్రవృత్తిగ నెంచబడుచున్నది. కావున సామ్రాజ్య వాదమున కికముందు ప్రపంచమున నిలువనీడయుండదు. అల్పసంఖ్యాకుల ఆమోదప్రమోదములకై బహుసంఖ్యాకుల యోగక్షేమముల పాటించకుండు ప్రవృత్తి యడుగంటి బహుజనప్రయోజనార్థము అల్పసంఖ్యాకులు తమ ఐశ్వర్యమును అర్పింపవలసిన కాల మాసన్నమైనది.

సామాజిక ధార్మిక క్షేత్రములు

సామాజిక ధార్మిక క్షేత్రములయందలి మిథ్యావాద

మును పటాపంచలుగావింప విష్ణువము తత్పరత వహించి
యన్నది. ఇకముందు ధన, బల, మదముచే సజ్జనుల నష్ట
కష్టముల పాలుజేయకుండ చేయగల సుదిన మానన్నమై
యన్నది. ధనబలమదముల నంతరింపచేసి న్యాయనీతి
ప్రేమ లాస్థానము నాక్రమింపగోరుచున్నవి. ఇక ధనికులు
బీదలయెడలను, పాలకులు పాలితులయెడలను తమ విశుద్ధ
కర్తవ్యములందు జాగరూకులై మెలంగవలసియుండును.
ప్రపంచమునుండి పూంజీవాదము, సైనికవాదము, సత్తా
వాదము మొదలగునవి యంతర్ధానమై సమతావాదము,
జనతావాదము, శాంతివాదము మూలమూలల వ్యాపింప
బోవుచున్నవి, ఇందులకు యూరపునందు కమ్యూనిజము,
భారతదేశమున గాంధీయజము తార్కాణములు. నేడు
ధనవంతులకు, పురోహితులకు, పౌరాణికులకు, ధర్మగురువు
లకు, మతాధీశ్వరులకు చెడుగ్రహములు. దళిత వీడిత పతిత
దుర్బల కార్మిక కర్షకులకు, అస్పృశ్యులకు, స్త్రీలకు మంచి
గ్రహములు పట్టినట్లు కన్పట్టును.

ఆర్థిక ప్రపంచము

ఆర్థిక ప్రపంచమున విష్ణువమేఘములు దట్టముగ
వ్యాపించియున్నవి. వ్యాపారము, ఉద్యోగము, ఇతరుల
పిండి పిప్పిచేయుటకుగాక దేశమునకు మానవజాతికి హిత
ముకలిగించుట కనుభావము ఎల్లెడల వ్యాపించుచున్నది.
ధన మికముందు ఒకచోట ప్రోగై తుప్పుపట్టిపోక సర్వ
జన సులభమై వారి సౌఖ్యమునకు తోడ్పడును. బుద్ధి
బలమువలనను, జ్ఞానవిక్రయము వలనను ధనము నార్జిం
చుట శ్రేష్ఠముగా నెంచబడక చెమటటచ్చి కష్టించి పొట్ట

బోసికొనుటయే ధర్మముగా నెంచబడును.

సాహిత్యక్షేత్రము

సాహిత్యము, కావ్యము, కళ విప్లవప్రభావములు సోకకుండ దూరముగ నుండజాలవు. విప్లవము అందును ఉపద్రవమును కలిగించుచున్నది. సాహిత్యసేవ యిక ముందు మనోరంజనకు, ఆమోదప్రమోదములకు, పొట్ట నింపుకొనుటకు ఉపయోగపడు వస్తువుగానుండక ఆత్మ నివేదనమునకు ఆత్మవికాసమునకు తోడ్పడును.

ఇట్లు నలుదిశలను విప్లవము, విప్లవమందలి పరమాణువులు వ్యాపించుచున్నవి. మనము కోరినను, కోరక పోయినను, మంచిదని తలంచినను, చెడుదని భ్రమించినను ఈసర్వతోముఖమగు విప్లవము అణుమాత్రమైన ఆలసింపదు. పురాతనుడగు ఈశ్వరుడుగూడ గుణదోష సహితుడై మనయెదుట ప్రత్యక్షమగుచున్నాడు. ప్రతి అణువు నూతనజీవముతో నవీనభవిష్యత్తును సృష్టించుటకు తత్పరత వహించియున్నది.

ఓ ప్రాచీనుడా! నీవిట్లెంతకాలము జీర్ణశీర్ణకళేబరముతో నిట్టూర్పులు విడుచుచు నిలువగలవు! జాగరూకుడవై బుద్ధినిమార్చి నూతననేత్రములతో, నవీనతేజస్సుతో కూడిన ఆసుందరరూపమును వీక్షించి ఉప్పొంగి ధన్యతజెందుము. నీవు వెఱగందనక్కరలేదు. అంతర్వస్తు వదియేగాని బాహ్యరూపముమాత్రము నవీనము. ఇదియే విప్లవము.

౨

దేశముకొఱకు ఉన్నతులుగండు

స్వరాజ్యముకావలెనా? మీకు. మీరు స్వతంత్రులు కాగోరుచున్నారా? విలంబనమును సై పజాలరా? అయిన అందులకై ఉన్నతులుగండు! అందు తన్నయత్వమునం దుడు!! మీరు ఉన్నతులా? నేను భారతదేశమున స్వతంత్రతకై ఉన్నతులై నవారెండరున్నారు? ఉచితానుచిత విచారణ చెడ్డదికాదుగాని అది మనల నున్నతుల కా కుండ నిరోధించిన మనము రెంటికిం జెడిన రేవదుల మగుదుము.

భారతదేశ స్వరాజ్యప్రాప్తికి శాంతియుతమును అహింసాత్మకమునునగు ఆందోళనతప్ప అన్యకార్యక్రమ మువలన స్వరాజ్యము లభింపదని నిశ్చయించితిమి. ఆనిశ్చయముతోనున్న మనకు స్వరాజ్యప్రాప్తి గలుగునా? తన్నయులమై మనమందర మా మార్గమున నడిచినపుడే అది ప్రాప్తింతును. నలుబది సంవత్సరములనుండి మన మస్తిష్కములు స్వాతంత్ర్యముకొఱకు పోరాడెను. ప్రతిఫలము మనయెదుట ప్రత్యక్షముగనున్నది. శతసంవత్సరమస్తిష్కయుద్ధమువలనగూడ పోజాలనంతదూరము స్వరాజ్యమార్గమున ముందుకుపోతిమి. ఇక మస్తిష్కయుద్ధయుగ మంతరించినది. మస్తిష్కయుద్ధయుగమును దాటి మనమెంతయో ముందునకు వచ్చితిమి కాబట్టి తిరిగి దానినిగూర్చి చింతించుట వ్యర్థము. హానికరము.

ఇక మస్తిష్కమునకు విశ్రాంతినొసగి హృదయ పోరాటము సాగింతము. రణరంగమున హృదయప్రతాపమును ప్రదర్శింప వీలుగలిగింతము. మస్తిష్కయుద్ధము హృదయపోరాటము సాగుటకు సాయపడునదై నను అది స్వాతంత్ర్యయుద్ధ మనబడదు. స్వాతంత్ర్యయుద్ధము హృదయమువల్లనే జరుగును. ఉన్నత్తునిగానొనర్చుటకు, తన్నయని గావించుటకు తగుశక్తి మస్తిష్కమునకులేదు. ఆ శక్తులు హృదయమునకుమాత్రమే యున్నవి. ముందుకు విజృంభింపజేయు శక్తి హృదయమందున్నది కాని మస్తిష్కమున లేదు. హృదయము యింజనువంటిది; మస్తిష్కము బ్రేకువంటిది. ఇవిరెండును లేక బండి గమ్యస్థానమునకు చేరదు. బండిని ముందుకునడుపుశక్తి యింజనుకు మాత్రమే యున్నది. ఇంజను చెడిపోయిన బ్రేకు బండిని ముందుకులాగజాలదు. హృదయము మనల నాశాపూరితులగావించును. సాహసులగావించి, నిర్భయులుగా నొనర్చి నిజమగు వీరుల గావించును. మస్తిష్కము మనల పొరపడకుండ చేసినను మనకు తెలియకుండ మనలో పిరికితనమును వ్యాపింపజేయును. యోధులు రణరంగమున తమ హృదయమును దేవతగా తలంతురు. హృదయము వారియందు బలిదానశక్తిని ప్రబలమొనర్చును. అది వారిని స్వరాజ్య ప్రకాశముచే ప్రజ్వలిత మొనర్చి నిత్యనూతనోత్సాహములతో ప్రజ్వలింపజేయును. మస్తిష్కమునందు వికాసమున్నది. హృదయమందు విప్లవమున్నది. మస్తిష్కము “నిదానముగా సావధానుడవై ప్రాణాపాయములేకుండ చరింపమ”ని చెప్పును. హృదయము — “దూకుము, ప్రా

ణత్యాగ మొనర్చుము; బ్రతుకు నిత్యముగాదు. ఎప్పుడైనను చావక తప్పదు. ఇట్టి సమయము తిరిగి లభింపదని" చెప్పును.

భారతయోధులారా! మ స్తిష్కాయుద్ధముగావించు తలంపు మానుడు. అదిభ్రమ; మోసము; మాయ. హృదయపరమగు యుద్ధముగావింపుడు. హృదయమును ముందుకు సాగింపుడు. హృదయము ఉన్మత్తవంతమైనది. తన్మయత్వముతోగూడిన యొక "ఉన్మత్తహృదయము" రవి అస్తమింపని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమును కదిలించివై చినది. మీరు ఉన్మత్తులు కాజాలరా? మ స్తిష్కమును హృదయపర మొనర్చు సామర్థ్యము మీయందులేదా?

మీరు విప్లవపథమున నున్నారని గ్రహింపుడు. మీభావములయం దెంతగనో మార్పుగలిగినది. మీయందు అపూర్వజీవనశక్తి యుద్భవించినది. స్వరాజ్యమును మీ దృష్టిపథమున నిడికొనియున్నారు. ఇక మీచరిత్రయందు విప్లవమును వ్యాపింపజేయుడి!

సాహసమే మీకిప్పుడు శరణ్యము. ధైర్యమే మీ ధర్మము. హృదయ దేవియే మిత్రబృందము. మీమిత్రులకిది పరీక్షాసమయము ఇది పర్వతారోహణము. దీని పరిణామము ఆనందదాయకము. అత్యంత ఆహ్లాదకరము. స్వరాజ్యము ప్రాప్తించువరకు సుఖాభిలాష యనుచూట ముఱచిపొండి. హృదయముపై చేయివై చికొని పరీక్షించి చూడండి. అందుండి ఉత్సాహ మినుమడించి ప్రవహించుచున్నది. అది రాత్రిందివములు కర్తవ్యబోధ గావించు

చునే యున్నది. వీరుడు “కార్యము కఠినమని, అందుచే తనవలనగాదని” ఎప్పుడు చెప్పడు. అట్లుచెప్పట అమర్యాదగా నాతడెంచును. అంతియేగాదు ఆత్మహత్యగ గూడ తలంచును. అతడు మృత్యుముఖమున పడినపడుగాక! చేత గాదనిగాని, చేయలేననిగాని” పలుకడు. సిద్ధికొఱకాతడు తన ప్రాణముల నర్పింప సంసిద్ధుడై యుండును. అందులకై ఉన్మత్తుడగును. మనము నిజముగ స్వరాజ్యము కొఱకు ఉన్మత్తులమైతిమా? అందుకై నిద్రాహారముల త్యజించి రాత్రిందివములు పనిచేయుచున్నామా? అట్లు చేయుటే జీవితానందముగ నెంచితిమా? అందులకై ధన, మన, ప్రాణముల ఆనందపూర్వకముగ నర్పింపగల సామర్థ్యము మనయందున్నదా? మనకు స్వరాజ్యసంపాదనాచింత తప్ప అన్యచింతలేదా? కరాచి మొదలు కామరూపమువరకు, హిమాలయము మొదలు కన్యాకుమారివరకు గల దేశమును కదలింప ప్రతిజ్ఞబూనితిమా? సశక్తిపై నాధారపడి చేతనూలువస్త్రములనే ధరించుచు అన్యవస్త్రముల ధరింపమని శపథము గావించితిమా? అస్పృశ్యతను దేశమునుండి వెడలగొట్టి ప్రేమ, శాంతి, భాతృభావము, ధైర్యము, ఉదార, సౌజన్యములతో మెలగ సమకట్టితిమా? అందు యేస్వల్పముగనైనను చేసియుండనిచో మనము స్వరాజ్యోన్మత్తులమని యెట్లు చెప్పగలము? అది యితరులు తెచ్చి నోటికందించు ఫలమా? అందులకై ఉన్మత్తులమై దేశముయొక్క సహాయమును పొంది పనిచేయ సిద్ధపడుదు.

3

భయము వెనుభూతము

పురుషులు నిర్భయులు, శూరులు ; కాని హింస కులై, క్రూరులై భయానకులుగానుండరు. హింస, క్రూర్యము, భయానకత్వము పశుధర్మములు. మానవునిజూచిన భయమొదవగూడదు. ప్రేమ, అభయము, శాంతి అనుభవమునకు రావలయును.

కాని నేటి మానవసంఘము మనుష్యనామమును సార్థకపరుచునదిగలేదు. ఇంతవరకు మానవుడు నరపశువుగానే యున్నాడు. కాని మానవవికాసదృష్టితో - మానవుని మానసిక, ఆత్మిక, ఉత్కర్ష గుణదృష్టితో తక్కిన దేశములకన్న భారత దేశము అధికాభిమాన భాగియైయున్నది.

కాని దానివికృతాంగముల వీక్షించినపుడు హృదయము కంపించును. నేడది దాస్యబంధనములబడి మ్రగ్గుచున్నది. దాని భాగ్యవిధాతలు సప్తసముద్రములు దాటి వచ్చిన స్వల్పసంఖ్యగల సంఘము. నేడు పౌరుషహీనమై యున్నదానిస్థితి గమనించిన అది జీవించియున్నదా ? లేక మరణించినదా ? అది శూరవీర నిలయముగు భారతమా ? లేక భీరనిలయమా ? యను సంశయము గలుగును. భయ ప్రపూర్ణములైన దానియుగముల వీక్షించినపుడు “అహం బ్రహ్మాస్మి” “సోహమ్” అను తత్వముల ప్రచారము గావించిన మహాపురుషు లుద్భవించిన దిచటనేనా ? యని శంకవొడుమును మానవునకు పాపభయము, దైవ

భయము ఉండునుగాని మన వెనుక భయముగలిగించు వందలాది పెనుభూతములు తగుల్కొనియున్నవి. రాజ్య భయము, చోరభయము, లోకభయము, గురువులభయము, పోలీసులభయము, శస్త్రభయము, పరివారభయము, పొట్టభయము, దగాభయము, స్వామిభయము, స్వార్థ భయము, హానిభయము, మృత్యుభయము, రోగ భయము యివియవి యననేల సర్వభయములు ఆత్మను బలహీనమొనర్చి, మనల జీవచ్ఛముల గావించినవి.

మనుష్యుడు—భయము అను నీరెండును పరస్పర విరుద్ధశబ్దములు. నరనారాయణాంశము గలిగిన—కాదు—స్వయముగా నరనారాయణుడైన వాని యెదుట భయము నిలువగలుగునా? అజ్ఞానమువలన భయము గలుగును.

నీ వీరహాస్యమును తెలిసికొన గోరుచున్నావా? మానవుని కార్యశక్తి, వాని చమత్కారయుతములగు శక్తులను గుర్తింపగోరుచున్నావా? అయిన నిర్భయత్వము నలవరచుకొమ్ము. భయము పెనుభూతము. భూతమును స్మరించకు. అది నివెంట తగుల్కొనును. భయము మానవ జాతికి అవమానకరము. భయపడుట, భయపెట్టుట మానవధర్మమునకు విరుద్ధములు. అవిరెండును పిరికితనమునకు భిన్నరూపములు. ఇతరుల భయపెట్టువాడు, ఇతరులపై భయప్రయోగము గావించువాడు స్వయముగా భయపడకుండ నుండజాలడు. అట్టివాడు ఆత్మోన్నత్యము నందజాలడు. భయపెట్టుట పశుత్వము—భయపడుట అంత కంటెను నీచము.

కాని మనము భయపడవలసినవానికి భయపడ నందుకు ఆశ్చర్యపడవలసియున్నది. మన పతనమునకు, అంతమునకు మూలబీజములగు వానిని మన మిత్రులను చేసికొంటిమి. మనుష్యసంఘమున నేడు పాపభీతి యెంత యున్నది? అన్యపాపములు పాపభయమును, ఈశ్వరభయమును పోద్రోలి అందు తావరమేర్పరుచుకొనినవి. మనుష్యుడా! చైతన్యముగలిగియుండుము, నేడు నీకు దొంగతనము చేయుటకు భీతిలేదు. అమాయకుల మోసగించుటకు, మద్యపానమునకు వెఱపందవు. సోదరీమణుల పాతి వ్రత్యమును భంగముగావింప వెనుకాడవు. బీదల వీడింప సంశయింపవు. ఆడినమాట తప్పుట పరిపాటియైనది. మోసము, విశ్వాసఘాతము స్వతస్సిద్ధములై నవి. స్వార్థసిద్ధికి చేయు అత్యాచారములకు అంతులేదు. నీకు ఆత్మకళ్యాణమును గూర్చిన చింతలేదా? అంధుడవై తివా? మరి నీవు భయపడున దెవరికి? మట్టిబొమ్మలకా? ఇనుపతునకలకా? రాతిముక్కలకా? ధైర్యహీనులగు పాపాత్ములకా?

భయమును హృదయమునుండి బయటకుగొట్టు !!! అపుడు నీకు అహింసయందలి మర్మము బోధపడును. అపుడు నీహృదయము నిర్మల దివ్యప్రేమతో ప్రకాశించును. ప్రపంచము నిన్ను మిత్రునిగా తలఁచును. నీపాదముల ముద్దిశుకొనును. తనపై శాచిక ప్రవృత్తుల నీయెదుట బలిగావించును.

నీవు స్వరాజ్యమును కోరుచున్నావా? ఇంతకుమిన్నయగు రాజ్యము, ఐశ్వర్యము మరి నీకేమికావలయును? స్వరాజ్యమన నవల; నీభూసంకేతనము. నీస్వరాజ్యము

మాట అటుంచు. ప్రపంచమునకే నీవు స్వరాజ్యమార్గ దర్శకుడవగుదువు. నీవు శత్రులుగా తలంచువారు నిజముగ నీకు శత్రువులుకారు. నీహృదయమందిమిడి నిన్ను భీరుని గానొనర్చి నిన్ను నిర్వీర్యునిగావించు భయమే నీశత్రువు. నీవు భయమను భావమును వదలుము! భయము నీవద్దకు రాసాహసింపదు. నీవు ధనప్రేమను మటుమాయము గా వించు! భయము నిన్నుజూచి భయపడును. నీవు స్వార్థము నకు తిలాంజలి యొసంగుము! అది భయమునకు పుట్టి నిల్లు. హృదయమాలిన్యమును దూరముగావించు! భయము నీకు కామధేనువగును. నిర్భయమే ప్రపంచమున జీవించగలుగును. నిర్భయమునే ప్రపంచ మాదరించును. నిర్భయులే ప్రపంచమున మనుష్యులు. భీరునకు జగత్తున జాగా లేదు. జీవించుటకు హక్కులేదు. వాడు ప్రపంచమున ప్రయోజనరహితుడు.

అందుచే నీవు నిర్భయుడవు కమ్ము !

౪

ప్రపంచ సమస్య

మానవుడు సుఖాభిలాషి. సుఖసంపాదనకై అతడు కుటుంబనిర్మాణము గావించెను. జాతుల నేర్పరచెను. గొప్ప రాజ్యముల, రాష్ట్రముల నిర్మించెను. కాని అందు నలన వానికి మచ్చునకై న సౌఖ్యము లభింపలేదు. శరీర సౌఖ్యమును గలిగించు భోగసామాగ్రియందు మనస్సున

కానందము గలిగించు గుణమున్నదని మొదట నాతడు తలంచెను.

ఆతనికి భోగసామగ్రియందు, దాని ఆరాధనయందు ఆసక్తి మెండైనకొలది సౌఖ్యాభిలాష అధికమై, అశాంతి మిక్కుటమగుటవలన భోగములవదలి సుఖమును గలిగించు మరియొకవస్తువునకై వెదుకవలసి వచ్చెను. ప్రాపంచికై శ్వర్యమును బొందియు మానవుడు దుఃఖభాజు నుడుగా నుండుటను వారు కనుగొనిరి. సుఖసాధనమును వెదుక నారంభించిరి. అందుకు కారణ మారయ యిచ్చించిరి.

అంతమున వారు మానవునికి కోరికలు అధికముగ నున్నవనియు, అవసరముల నధికమొనర్చుకొనుచున్నాడనియు, అందుల కాతడు స్వతంత్రుడే యైనను అవసర పూర్తి కాతడు పరతంత్రుడుగ నున్నాడనియు కనుగొనిరి. వానికోర్కెలు, అవసరములు పూర్తిగాక అర్థభాగము అట్టై నిలిచియున్నవి. ప్రతివారును తమ అవసరములను అధిక మొనర్చుకొనుటవలన పరస్పర సంఘర్షణ మేర్పడు చున్నది. ఒకరి అవసరములు, కోర్కెలు మరియొకరికి బాధాకరములగుచున్నవి. ఈ యిచ్చలకు, అవసరములకు అంతుండదు. మానవుని యిచ్చ ననుసరించి అవి వృద్ధి పొందును. సాధనములవలన వాని తృప్తిగలుగదు. భోగ మువలన వానియిచ్చ అంతరింపదు అని వారు కనుగొనిరి. కోరికలను, అవసరములను నిరోధించిననే తప్ప వానికి పూర్ణ సౌఖ్యము కలుగదని వారు నిర్ణయించిరి. భోగము వలన సుఖప్రాప్తిలేదని, యోగమువలన సుఖప్రాప్తి గలు

గునని వారుచెప్పిరి. భోగత్యాగియై, యోగియైనవానికి అధికసుఖము కలుగునని వారు బోధించిరి. భోగమన అవసరముల నధికము గావించుకొనుట; యోగమన నియమితావసరముల గలిగియుండుట. మానవుని సాధారణావసరములేవి? పొట్టనిండుటకు స్వచ్ఛమైన సాదాభోజనము, శరీరము నిండ గుడ్డ, నివసించుటకు గాలి వెలుతురు బాగుగావచ్చు గట్టి గృహము, సంతానపోషణమునకు, వారి చదువు సంధ్యలకు వలసినధనము. అంతకుమించినది పరిగ్రహించుట చోరత్వమని వారు నిర్ణయించిరి. అపరిగ్రహము సుఖమూలమని వారు నిర్వచించిరి. ఈసిద్ధాంతముల నాధారముగాగొని వారు సంఘనిర్మాణము గావింప మొదలిడిరి.

కాని కోరికల త్యజించుట, అపరిగ్రహము అనునవి మానవున కర్థముకాలేదు. వర్ణవ్యవస్థ ననుసరించి భోగసామగ్రి పంపిణీ జరుగుచువచ్చెను. కానిభోగపరాయణుల మహత్వకాంక్షలు దానినిగూడ ఛిన్నాభిన్నము గావించెను. సుఖసమస్య తత్వరూపమున సులభముగనున్నను వ్యవహారరూపమున అతి క్లిష్టసమస్య. భారతీయజీవితమందు భోగమునకు బదులు సంయమము వ్యాప్తియందున్నను అకర్మణ్యత్వము, భీరుత్వము వారి నావరించి దుఃఖకారణములై నవి. సంయమమువలన వారి కధిక సుఖస్వాతంత్ర్యములు కలుగవలసి యుండగా ప్రపంచములో అందరికంటె వారు పరాధీనులై దుఃఖపడుచున్నారు. సుఖముయొక్క మూలమంత్రమును గుర్తించియు తత్ప్రయోగము నెరుగనందున భారతీయులు దానికి

మూరమైరి.

ఇట్లే ప్రపంచములో ననేకజాతులవారు సుఖము నకై తహతహ లాడుచున్నారు. భారతీయులు సుఖపరిశోధనకు భోగముల నాశ్రయించి విఫలులై తిరిగి యోగపాదాక్రాంతులై సౌఖ్యముబొందిరి. పాశ్చాత్యు లింతవరకు భోగములందే భ్రమించుచుండిరి. ఇప్పుడిప్పుడే యోగకిరణము లచట వ్యాపించుచున్నను వారి నింతవరకు ఆకర్షింపలేదు. భారతీయులవద్ద యోషధియున్నదిగాని వారు బానిప్రయోగమును మరచిరి. పాశ్చాత్యప్రపంచమున జీవమున్నదిగాని దిశలు భ్రమించుచున్నవి.

ఈవ్యవహారికప్రపంచమునందెల్లయెడలను సంఘమునకు సుఖశాంతిచేకూరుటెట్లను ప్రశ్న వ్యాపించియున్నది. ఈర్ష్య, ద్వేషము, ప్రతిస్పర్ధ, సంఘర్షణ మొదలగు భావము లెల్ల దేశములయందు అన్నిజాతులయందు వ్యాపించియున్నవి. శాంతి పరివత్తులు, ఆయుధవిసర్జనసంఘములు, సభలు, తీర్థానములు అంతులేకుండ పెరిగిపోవుచున్నవి. సామ్రాజ్యవాదులు దోపిడియందు తన్మయులై యుండుటవలన యితరులసాద వారిచెవుల కెక్కుటలేదు. అటుబోల్చివిక్కులు, కమ్యూనిష్టులు తమ సంఘనిర్మాణమునందు తగుల్కొనియున్నారు. ఇటు ముస్లీని యేకతంత్రనిర్మాణము గావించుచున్నాడు. స్వపరవిభేదములు పోయి సర్వసమానమగు పంపిణీ విధానము రానంతవరకు సంఘమందలి కలహము లంతరింపవని సామ్యవాదులు చెప్పుచున్నారు. ప్రజాభిప్రాయముననుసరించి సంఘము, రాజ్యము నడుపబడనిచో సంఘమెన్నటికిని ఉన్నతిని బొం

దదని ప్రజావాదులు చెప్పుచున్నారు. వీటినిబట్టి ప్రపంచ మింతవఱకును భౌతికపదార్థములయందే సౌఖ్యమున్నదని తలంచి వానినే పరిశోధించుచున్నదని గ్రహింపవలయును. వీరందరిలోను భౌతికదృష్టితోచూచిన సామ్యవాదమే సౌఖ్యమున కతి సమీపముననున్నది. ప్రపంచమందలి సుఖసాధనసంపత్తియంతయు అందరకు సమానరూపమున లభింపవలయును. ధనిక దరిద్ర తారతమ్యము లేక స్త్రీపురుష విచక్షణలేక, సభ్యతాసభ్యతావిచారణ లేక సాధారణజీవితమున కవసరమగు సమస్తసామాగ్రి సమానరూపమున అందుబాటులో నుండవలెను.

కొంతవరకు మాత్రమే యిది సంఘహితమునకు సాధనముకాగలదు. ఇది సుఖసాధన పంపిణీ విధానమున గల దోషమును దూరముగావించుటకు తోడ్పడునుగాని భోగాభిలాషను శాంతిపరుపజాలదు. నేడు నిర్ధనులకు, ధనికులకు, వైభవోపేతులకు, దుఃఖతులకు, రాజులకు, బీదలకు మధ్యయేర్పడిన లోటును పూర్తి జేసి వారియందేర్పడిన విద్వేషమును సామ్యవాదము పోగొట్టినను ధన, ఐశ్వర్యప్రతిస్పర్ధ వ్యాపింపవచ్చును. సుఖభోగముల నియమిత మొనర్చుకొననంతవఱకు సంఘమును ప్రతిస్పర్ధ, వర్గకలహములనుండి రక్షింపజాలము. సుఖభోగముల రెండువిధముల నియమిత మొనర్చుకొనవచ్చును.

౧. మానవుడు తనశరీరకష్టసంపాదన ననుసరించి సుఖభోగము లనుభవించుటకు వీలుకలుగజేయుట.

౨. మానవుని సాధారణావసరముల నిర్ణయించి అంతకుమించి పరిగ్రహించుటను నిషేధించుట.

ఏసిద్ధాంతమునందైనను మానవుని సంయమిగా నొనర్చుటకు యత్నింపవలయును. మొదటి సిద్ధాంతము కృత్రిమబంధనమువలె గనుపించినను ఆచరణయందు బెట్టుటకు వీలుగను, సుఖవుగను ఉన్నది. కాని అది మానవుని అవసరముల నియమిత మొనర్చుటలేదు. కోరికలుండియు మానవుడు స్వయముగా వానిని పూర్తిగావించుకొననేరడు. కాని పలుమారట్లు తలంచుటవలన, కోరికలు సిద్ధింపనందున నియమోల్లంఘనమొనర్చు భావము వానియందు ప్రబలమై ఆ నియమమును విచ్ఛిన్నముగావించును. రెండవ నియమము మానవుని అవసరముల నియమిత మొనర్చుచున్నది. ఈనియమము వానికి అధికేచ్ఛ అసమంజసమని భోధించును. ఇది స్థాయియు, అధికఫలదాయియునగు నియమము. మొదటినియమమున కలవడిన పిమ్మటనే రెండవది సులభసాధ్యమగును. ఇంతవరకును సామ్యవాదుల సామాజికవ్యవస్థకు తగిన సాధనము నిర్ణీతముకాలేదు. వారి సమాజశాస్త్రమున కింకను పరిణతావస్థ కలుగలేదు. వారు సమతాసిద్ధాంతమువలకు చేరిరి. ఇక వారు అపరిగ్రహమో లేక సంయమమో అను స్థానమునకు చేరవలసియున్నది. వారు వాస్తవముగ వైజ్ఞానిక సామ్యవాదులైన భోగమును త్యజించి యోగము ననుష్ఠించుట యెంతయు అవసరము.

కొందరు మిత్రులు భోగమువలన పురుషార్థము, కార్యదీక్ష వృద్ధిబొందునని; యోగమువలన ప్రపంచమనిన ఉదాసీనభావమేర్పడి అకర్మణ్యత్వ మేర్పడునని చెప్పుచున్నారు. అది భ్రమయని నాతలంపు. భోగమువలన

పురుషార్థ మభివృద్ధిబొందక స్వార్థము వృద్ధిబొంది విలాస ప్రియత్వముగనో, అత్యాచారముగనో పరిణమించును. యోగమువలన ప్రపంచవిముఖత్వమేర్పడక స్వార్థవిముఖత్వమేర్పడి సేవాభావముగ మారును. అనుక్షణము మానవసేవ యొనర్చుటే నిజమగుయోగము. యోగుల కర్తవ్యము. భారతదేశము యోగపీఠము నధిష్ఠించినది. కాని కర్మణ్యత్వమును మరచి నేడు నిర్జీవమైనది. కర్మయే జీవితపరమావధి. అదియే జీవితము. స్వార్థభావపూరితమగు కర్మవలన అసురప్రవృత్తు లధికమగును. సేవాభావపూరిత కర్మవలన దైవీప్రవృత్తు లధికమగును. కర్మ జీవితమునకు ముఖ్యము. అదిలేని జీవితము వ్యర్థము.

సుఖసమస్యనుగూర్చిన చర్చ కొంతసేపటుంచి వర్తమానవిశ్వసమస్యనుగూర్చి విచారించుము. వర్తమాన ప్రపంచసమస్య ఆర్థికమునకు సంబంధించినంతగా రాజకీయమునకు సంబంధించలేదు. ఇపుడు దిగ్విజయములు, సామ్రాజ్యస్థాపన పూర్వమునకువలె చక్రవర్తిపదవుల నధిష్ఠించుటకుగాదు. భోగాభిలాష ప్రపంచమున వివిధ రూపములతో దినదిన ప్రవర్ధమానమగుచున్నది. ధనము లేకుండ ఉద్యోగము, వృత్తి, వ్యాపారము, కర్మాగారములు లభింపవు, సాగవు. వ్యాపారలాభమునకు రాజ్యముస్థాపింపబడుచున్నది. ముడిపదార్థములుండి తయారు సరుకుల విక్రయమునకు అంగడులున్నరాజ్యములు బలవత్తరములుగా నెంచబడుచున్నవి. ముడిపదార్థము లధికముగనుండి అమ్మకమునకు వీళ్లున్న దేశములపై సమస్త దేశములు తమ విషపూరితదృక్కుల ప్రసరింపజేయు

చున్నవి. విదేశముల విషపూరితదృక్కులకు గురియైన దేశములలో భారతదేశము అగ్రగణ్యము.

ఈ అనియంత్రిత భోగతృప్త్యవలన గలిగిన ఫలితమే వర్తమానసామ్రాజ్యవాదము. సామ్యవాదమింకను భోగతృప్త్యపై ప్రహార మొనర్చకపోయినను ధనైశ్వర్యమదోన్మత్తులకు సంయమపాఠము బోధింపగోరుచున్నది. తాత్వికప్రపంచమున సంయమము, అపరిగ్రహము సుఖమున కెట్లు మూలకారణములో హ్యవహారికప్రపంచమున శారీరికశ్రమసిద్ధాంతము అంతముఖ్యమైనది. సంపద యొకచోట ప్రోగై మురిగిపోకూడ సర్వత్ర వ్యాపించుటకు శారీరికశ్రమ సిద్ధాంతమే ఉపయోగకరమైనది. నేటి యంత్రములు, కర్మాగారములు శరీరశ్రమప్రభావముపైగాక ధనప్రభావముపై నాధారపడి, శ్రమకుతగిన ఫలము లభింపక, ఫలమంతయు భాగస్వాములకె చెందుచు యొంతయో అన్యాయముతో నడుచుచున్నవి. ఈయంత్రములు, కర్మాగారములు ఉండుట సంఘమునకు తప్పని సరియైనచో, అభీష్టములయినచో పంపిణీ విధానమునందెంతయో మార్పుచెందవలసి యున్నది. కాని మనము భోగముల నియమిత మొనర్చుకొనక మానవశక్తినంతను ధారవోసి చివరకు ఆవిరియంత్రములపై నను, విద్యుద్ద్యంత్రములపై నను ఆధారపడిన సంఘము సంకటముల పాలగును. మానవసంఖ్య స్వల్పముగనున్న దేశములయందు మొదట నీయంత్రములు వెలిసినవి. సంవత్సరమున కారు మాసములై నను పనిలేనికోట్లకొలది జనసంఖ్యగల భారతదేశమున యంత్రస్థాపనచేయుట మాన

వశక్తిని తిరస్కరింతుమే యగును. పంపిణీ విధానము నందెంతగనో అన్యాయము వ్యాపించును. భోగేచ్ఛను స్వల్పముగనైనను నిరోధించుట, మానవునకు అందులో విద్యావంతులకు కఠినముగతోచుట ప్రపంచమందలి ఆసురప్రవృత్తుల నన్నిటిని ఏకోన్ముఖముగావించి ఉచితానుచిత విచక్షణమాని భగీరథప్రయత్నము గావించుట సులభముగ కన్పట్టుట యెంతయు శోచనీయము.

ప్రపంచము సుఖాన్వేషణ యందున్నది. సంయమము, అపరిగ్రహము, యిచ్ఛానిరోధము సుఖమునకు మూలములు. కాని సాధనములు కఠినముగ కన్పడచున్నవి. ప్రపంచము సరళోపాయములు కావలెననుచున్నది. సామ్యవాదులు సంపద సర్వజనలభ్యమగు సాధనమును దానియెదుట నుంచిరి. దానివలన ప్రపంచవిషమస్థితి కొంతవఱకు తగ్గగలదు. శరీరశ్రమసిద్ధాంతమును సమాజమామోదించిన సమతాసిద్ధాంతమందున్న అపూర్ణత్వము తొలగిపోవును. ఇట్లు ప్రపంచసమస్య ఆర్థికసమస్యచే నావరింపబడియున్నది. రాజనీతి దీనికి పరికరము యంత్రము లీసమస్యను తొలగింపజాలవు. శ్రమధర్మము లేక మానవశక్తియే దీనిని పరిష్కరింపగలుగును.

శ్రీ అన్నదాత రైతు

—•—

రైతు మన అన్నదాతయను విషయము నిర్వివాదాంశము.

రైతులు బహుసంఖ్యాకులు. అయిన నేమి? అందరి కన్న దుఃఖభాజనులై యున్నారు. అందరికన్న మిన్న యగు సంఖ్యగలిగి నోరువాయి లేక అణగి మణగి పడి యున్నవా రెవ్వరై ననున్న వారీ కృషీవలులే.

ఇట్లుండుటకు కారణమేమి? వారి అవిద్య, వారు తమస్థితిగతులను గమనించలేని వారగుట.

దేశక్షేమమును కోరుదుమేని మనము రైతుల కష్టములను, తన్నివారణోపాయములను యోచింపవలయును. వారికష్టములను రాజకీయ వ్యవసాయ విద్యా ఆరోగ్యములకు సంబంధించినవని నాలుగు భాగములుగ విభజింపనచ్చును. సామాజిక ఆర్థిక దుఃఖములు వీనిలోనే సమ్మిశ్రతమై యుండును.

రైతుల రాజకీయ కష్టము

అన్నిటిని తలతెన్నినది. దేశమున రాజకార్యముల యందు వారి మొఱ నాలించువారులేరు. వారికి సాయ పడువారులేరు. ప్రాచీనకాలమున ప్రతిగ్రామము స్వతంత్రముగ నుండెడిది. ఒక పన్నులవిషయమునతప్ప తక్కిన గ్రామపరిపాలనాభారమంతయు గ్రామవాసులపై ననే యుండెడిది. నేడు పోలీసుబంట్లోతు వారికి చక్రవర్తికి పైచక్రవర్తిగ కన్నడుచున్నాడు. జమీందారీలలో వారు జమీందారులకు దాసానుదాసులు. రైతువారీవిధానమున్నచోట గ్రామమునసబు, తహశీల్దారువారి ప్రభువులు. వీరందరు దోషిడివిధానముపై నాధారపడియుండువారే. శిస్తులు యితర మామూళ్ళు వారిని పిండి పిప్పిచేయుచున్నవి. ఇండ్లు వాకిళ్లుపోగా వారికి మిగులునది ధాన్య

ములోని పొల్లు. అతడు నామమాత్రముకు భూస్వామి. వారికి సంఖ్య యెంతయున్నను రాజదర్బారులయందు వారి మాట తలపెట్టువారుండరు. వారినాదరించువారచట కనబడరు. రైతులు వారికి పాదాక్రాంతులై జోహారుములుగా నుండుటకన్న గత్యంతరములేదు. రైతుల రాజకీయదుస్థితిని తొలగించుటకు ఈక్రిందివిషయములు నమలుపరచు టత్యవసరము.

౧. రైతులే భూమికి హక్కుదారులు. ప్రభుత్వమునకుగల హక్కుకై అతడు పన్నునిచ్చుటలేదు. ప్రభుత్వ నిర్వహణము తనకర్తవ్యమని యెంచి తనపైనున్న భారము నిర్వర్తించుకొనుటకు ఆత డీచ్చుచున్నట్లు నిర్ణయింపవలెను.

౨. రైతు ప్రతినిధులే శిస్తునిర్ణయించవలయును.

౩. గ్రామవ్యవహారములందు వారిని స్వతంత్రులనుగా నొనర్చి పంచాయితీల నేర్పరచి తద్వారా గ్రామ పరిపాలన సాగించవలయును.

భూమి విషయమున అనగా భూమి రైతుదనికాదు ప్రభుత్వమున (State) దని రెండు వాదములున్నవి. ఒక పక్షమువారు భూమి ప్రభుత్వమునకు చెందినదని దానిని దున్నుకొని ఫలమనుభవించినందుకుగాను రైతు బాడుగ నిచ్చుచున్నాడని బాడుగను హెచ్చించుటకు, తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమున కధికారమున్నదని రైతు అందుకు సమ్మతించిన దున్నుకొనవచ్చునని లేనియెడల వీలుపడదని చెప్పుచున్నారు. ఇంక రెండవపక్షమువారు భూమి రైతుదే ననుచున్నారు. అతడు శ్రమజేసి ఫలింప

జేయుచున్నాడుగాన భూమి అతనిది. ప్రభుత్వము తన ఖర్చుకుగాను కొద్దిభాగమును వానినుండి తీసికొనవలెను. ప్రభుత్వము నిజముగా ప్రజలదై ప్రజలచే యెన్నుకొనబడి ప్రజాహితమునకు సాగింపబడు రష్యా రాజ్యమువలె నున్న పుడు భూమి ప్రభుత్వమునకు చెందినను యెవరికిని యెట్టి కష్టమునుండదు. ప్రభువుగాని, స్వార్థసిద్ధికి పాటుబడు సముదాయముగాని పాలించునపుడు భూమి ప్రభుత్వమునకు చెందియుండు టనుచితము. ప్రభుత్వము రైతు హితమునకు, సౌఖ్యమునకు యేర్పడినదని గ్రహించువరకు రైతే భూమికి అధిపతిగా నుండవలెను. అట్టి ప్రభుత్వ మేర్పడవలెనన్న సత్తాధారిణసంస్థ (Government)లుండి బలముపై రాజకార్యముల నెరవేర్చు పద్ధతి నంతరించవలెను. వెలుపలికి క్తు లెవ్వయో మనపై అంకుశమును చలాయించుచున్నవని అనుభవమునకు వచ్చుచున్నంత వరకు రాజ్యములో దానిని ఐక్యపరుపగూడదు.

కృషి సంబంధమగు కష్టములు

ప్రభుత్వము పన్నులు వసూలుజేయుటయే గాని వారి యోగక్షేమములు విచారించి ఫలసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడదు. పంట నభివృద్ధిపరచుతెరగు ఎరింగింపదు. వ్యవసాయశాస్త్రవేత్తలు భారతదేశభూమి నిస్సారమై పోవుచున్నదని చెప్పుచున్నారు. ఎరువుకు ఉపయోగపడు పేడ మొదలగునవి అన్నియు వంటచెరకు తగ్గిపోవుటవలన అందుకు ఉపయోగపడుచున్నవి. ప్రభుత్వము అట్టిపనిని నిరోధించదు. స్వేచ్ఛావ్యాపారమువలన హిందూదేశము నందలి ధాన్యపురాసులు పరదేశముల పాలగుచున్నవి.

రైతుకు తిండికికూడ మిగులుటలేదు. వ్యాపారమువలన కలుగు లాభము దలారీల పాలగుచున్నది. అందుకుబదులుగ విదేశములనుండి పనికిమాలినవస్తువులు దిగుమతియై దేశమందలి ధనము నాశనమగుచున్నది. ఈ విధానము వలన పారిశ్రామికదేశములు ధాన్యరాసులతో కొల్లబోవుచుండ సస్యశ్యామలయగు భారతమాత కాటకములతో తెల్లబోవుచున్నది. రైతులస్థితిని బాగుపరచుటకు ఈ క్రింది విషయములు అమలుపరుచవలయును.

౧. పేడ పిడకలుగమార్చుట మానిపించి దాని నంతను పొలములోనికి జేర్పించవలయును. శాస్త్రీయమైన యెరువులద్వారా భూసారమును పెంపొందించవలయును.

౨. రైతులు తమకు మరుసంవత్సరపు పంటవచ్చు వరకు సరిపోవు ధాన్యమును, వలయు విత్తనములను నిలువజేయవలయును.

౩. హెచ్చించిన భూమిశిస్తును తగ్గించవలయును.

౪. ప్రత్యేకసుంకములవలన, సాంఘికదురాచారములవలన, దుర్వ్యసనములవలన, సాహుకార్ల ఆశవలన రైతులు ఋణస్థులగుచున్నారు. వారి దుఃఖనివారణ కేర్పడిన సహకారపరపతిసంఘములు వారిదుఃఖమును పెంపొందించుటకే తోడ్పడుచున్నవి. సేవాపరాయణులతోగూడిన రైతు శ్రేయస్సుకు పాటుబడు సంఘముల నెలకొల్పవలెను. అందు కుక్షింభరుల చేరనివ్వగూడదు.

౫. పశుపాలనకు సరిపోవు పచ్చికబీళ్ళను ప్రత్యేకించవలయును. పాల అంగళ్ళను నెలకొల్పవలయును.

౬. మరనాగళ్ళను దేశములోనికి రాకుండ నిషేధింపవలయును. ఇయ్యవి ఎక్కువభూమిగల రైతులకు మాత్రమే లాభదాయకము. రైతులు ధనవంతులుగా నున్నపుడు పూంజీవతులు భూఖండముల తమ వశ మొనర్చుకొని రైతులను కూలీలుగ మార్చినపుడు వానివలన లాభముకలుగును, అందువలన యేకొద్దిమందియో తప్ప తక్కిన వారందరు నిరుద్యోగముపాలై దరిద్రదేవతారాధకు లగుదురు. బీదలధనము ధనికులపాలై చేతివృత్తులు నశించి వ్యాపించిన నిరుద్యోగముకన్న యిందువలన వేయిరెట్లధికముగ నిరుద్యోగము వ్యాపించును. ఇట్లు పెచ్చుపెరిగిన నిరుద్యోగసమస్యను పరిష్కరించుట అసాధ్యము.

౭. తీరికకాలమందు వారికి తగు ఉపవృత్తులు కల్పింపవలయును. తాళ్ళుపేనుట, కట్టెలమ్ముట, గాడుగ తోలుట మొదలగు పనులు రైతులు చేయుచుందురు. కాని దూదియేకుట, యేకులుచేయుట, నూలువడకుట; అన్నిటికంటె మించిన ఉపవృత్తులు. మిగుల ప్రయోజనకరములు. ఎక్కువ పెట్టుబడి అవసరముండదు. పెద్ద తెలివితేటలతో పనిలేదు. ఒకరిక్రింద లొంగియుండ నక్కరలేదు. ఇవి అందరు యెరిగినపనులు. అందరు చేయగలపనులు. రైతుకు సాలుసరి ఆదాయం ముప్పదిరూపాయలకు మించదు. పైదానివలన ఆత డీఆదాయమును పెచ్చుగ సులభముగ గడించును.

విద్య

రైతులు విద్యాశూన్యులుగ నున్నారు. సదాచార

ములయందు, సంస్కారములయందు వీరు విచారవంతులను
మించియున్నను అక్షరజ్ఞానహీనులగుటవలన వారికిగలుగు
యిక్కట్లు చెప్పశక్యముగానివి. అందువలన వారు
సర్కారుఉద్ద్యోగులవల్లను, దుకాణదారుల వల్లను,
ఋణదాతలవల్లను మోసగింపబడుచున్నారు. ప్రపంచ పరి
స్థితు లెరుగనందున దేశస్థితి తెలియనందున వస్తువుల
ధరలలోని హెచ్చుతగ్గులు, కోర్టు వ్యవహారము తెలిసి
కొను జ్ఞానములేనందున గడునిడుమల గుడుచుచున్నారు.
అట్టి చిక్కులను తొలగించుటకు వారికి ప్రారంభవిద్యను
గరపవలెను. దానితోబాటు కృషి, పశుపాలన, సాధారణ
రోగనివారణవిధానములు, దేశముయొక్క సాధారణ
పరిస్థితులు అవసరమగు లెక్కలు మొదలగు సర్వ విష
యములు వారికి బోధింపవలయును. వారు విద్యలేని కార
ణమున నిష్ప్రయోజకులగుటయేగాక అంధులుగ గూడ
నున్నారు.

ఆరోగ్యము

ఆరోగ్యమునుగూర్చిన జ్ఞానము లేనందున వారు
అపరిశుభ్రతవలన కలుగు చెడుగుల గుర్తింపజాల
కున్నారు. గ్రామమునకు దాపున పెంటపోగు పోయుట,
వీధులయందే మలమూత్రవిసర్జన, రోగనివారణసాధ
నము లెరుంగకబోవుట పల్లెటూరివారి పద్ధతి యనుకొని
నట్లు పరిస్థితులు మారినవి. వారికి ఆరోగ్యమును, రోగము
లను గూర్చి బోధించునపుడు రోగనివారణసాధనములను
గురించిగూడ బోధింపవలయును. అందులకు తగు యేర్పా
ట్లు గావింపవలయును. ఇంగ్లీషుమందులు మిక్కిలి ఖరీదైన

వగుటచే నాటుమందులు, హోమియోపతి మందులు మొదలగునవి వాడవలయును. జ్వరములు, వ్రణములు, కండ్ల జబ్బులు, కడుపునొప్పి, పాముకాటు మొదలగునవి పల్లెటూళ్ళయందు యెక్కువగ నుండును. అందుకు అనుక్షణమును చికిత్సజరుగుటకు వీళ్ళు కలిగించవలెను.

దేశ సేవకులు తమ శక్తినంతను గ్రామ సేవయందును రైతుకూటము నిర్మాణమునందును వినియోగింపవలయును. భారత దేశమునందు సుశిక్షితులగువారు, దేశ సేవా తత్పరులగు యువకులు పల్లెటూళ్ళను తమ కార్యక్షేత్రములుగా నొనర్చుకొని రైతుల యిక్కట్టులను తొలగింప ఆందోళన గావింపకున్న స్వరాజ్యరథము ముందుకు సాగదు.

౬

నేటి దాతలకు - యాచకులకు

దాతలు

మన దేశమున దాతలు ౧. పురాతన కార్యములకు ధనము వెచ్చించువారని, ౨. దేశ హితమునకు, సంఘ శ్రేయస్సునకు ఖర్చు పెట్టువారని, ౩. సర్వసాధారణులని మూడు నాలుగు రకములవా రున్నారు.

పురాతన కార్యములకు ధనము నొసగువారియందు ధార్మికభావ మధికముగనున్నను ధార్మికజ్ఞానము తక్కువ. వారికి దేశము, సంఘము మొదలగు విషయము

లసలే తెలియవు. ప్రాతపద్ధతులయందు అధికముగ నమ్మకముగలవారగుటవలన అట్టివాని కొనగుటయే నిజముగ ధర్మమని వారిభావము. అది వారితప్పుగాదు. ఆతప్పు తయు వారిశట్టిభావము కల్పించినవారిది. కల్పించుచున్నవారిది. వారు ధార్మికభావము కలవారగుటచే ఎప్పుడైనను తమతప్పిదమును గుర్తింపగలుగుదురు. తప్పుక యెప్పుడో ఒకప్పుడు దేశహితకార్యములకు తోడ్పడగలరు. అట్టివారికి దేశకాలపరిస్థితులగూర్చి బోధింపవలయును.

ఇక రెండవరకపు దాతలయందు రెండురకముల మనుష్యులున్నారు. కొందరు మంచికార్యములన్నింటికి సాయపడుదురు. కొందరు కొన్ని కార్యములకు మాత్రమే సహాయపడుదురు. మొదటివారు కార్యకర్తల నెక్కువగ దృష్టియందుంచుకొందురు. రెండవవారు కార్యకర్తలను, కార్యమును గమనింతురు. మొదటివారికి కార్యకర్త ఉత్తముడుగను, విశ్వాసపాత్రుడుగను కన్పడిన కార్యమును విచారింపకయే దానమొనర్తురు. రెండవవారంతటితో తృప్తిచెందరు. వారతని కార్యమును పరిశీలింతురు. కార్యము ఉత్తమమా? ఆతఁడా కార్యమును సక్రమముగ నెరవేర్చునా? అది నాకు నచ్చినపనియేనా? యని తర్కించి పనిచేయును. మొదటివానియందు ఉదారత, రెండవవానియందు వివేకము అధికముగనున్నది. ఒకనికి ప్రభువునలె బౌదాధ్యమున్నది. రెండవవానికి సేనానాయకునివలె వివేకము, తారతమ్య బుద్ధియున్నది. మొదటివాడు దానముపై ధ్యానముంచినట్లు, కార్యమును దాని ఉపయోగమును, కార్యనిర్వహణమునుగురించి యోచింపడు. రెం

డవవాడు తరువాతి విషయములనుగూర్చి చింతించును. మొదటిదాతవలన పెక్కుమందికి కొద్దికొద్దిగా ధనము లభించును. రెండవవానివలన కొద్దిమందికి యెక్కువ ధనము లభించును. మొదటిదాత ధూర్తులవలన పడవచ్చును. రెండవదాత నిజమగు యాచకులనుగూడ నిరాశ పెట్టవచ్చును. ఇన్ని మనఃప్రవృత్తులను గుర్తించి భిక్షాపాత్రను చేతబట్టవలయును. మొదటిరకపు దాతలవద్దకు ప్రతియాచకుడును పెద్ద అభిలాషతో తరుచుగ పోవును. అట్లు పోవువారు నిరాశ, పశ్చాత్తాపము, అవమానము వీనికి సదా సిద్ధపడియుండవలెను. రెండవరకపు దాతదగ్గరకు వాని ప్రయకార్యములకు తప్ప అన్యకార్యములకు వెళ్లువారు నిరాకరణమును సహించు ఓర్పు గలిగి యుండవలయును.

ఇక సర్వసాధారణులగూర్చి యోచింతము. వారు దాతలయందును, దానపాత్రులయందును చేరుదురు. ప్రజాహిత కార్యములు సాధారణముగా నీ సర్వసాధారణులకొకటే చేయబడుచుండును. ధనము వారిది, లాభము గూడవారిదే. సమాజహితమునకు ధర్మముచేయుట ధనికుల కర్తవ్యమని మన వర్ణవ్యవస్థ బోధించుచున్నది. అట్టివానికి వారినుండియే ధనము లభింపవలయును. నిజమునకు ధనికులవద్దనున్న యాధనమంతయు సర్వసాధారణజనులనుండి సంగ్రహించినదే. వారినుండి సంపాదించిన ధనము తిరిగి కొద్దిగ వారిసహాయమున కివ్వబడుచున్నది. ఈసంగతి వారు గ్రహించుటలేదు. సామాన్యజనులు తమ సంస్థలను తమకార్యములను తమధనముతోనే సాగించుట

మంచిది; ఒకరు దానమిచ్చుట, మరియొకడు పుచ్చుకొనుట యను నివి మానవుని స్వాభిమానమును కళంకిత మొనర్చును. ఉపకారకర్త తాను అధికుడనని అభిమానపడును, ఉపకృతుడు తాను తక్కువయను అవమానమును పొందును. దాత కర్తవ్యభావముతో దానమిచ్చి తన ధనము సద్వినియోగమునకు వచ్చుట తనభాగ్యమని తలంచిన, భిక్షుకుడు తాను ధన్యుడనని తలంచిన—దేశహితమునకు, సంఘశ్రేయమునకు యాచించుటకన్న, అవమానపడుటకన్న అందము, సుఖము మరియొకటియుండదు. కర్తవ్యసేవాభావములతో దానమిచ్చిన తీసుకొనవలెను. అందు ఉపకార విశ్వాసములు లేనిచో అట్టి దానపద్ధతిని తీసివేసి స్వావలంబనసిద్ధాంతమును ప్రచారము గావించవలెను. ప్రస్తుతకాలమున దాతలకు, యాచకులకు మధ్య నున్న అస్వాభావికమును, ఉద్వేగజనకమును ఆగు సంబంధము వాంఛనీయముగాదు.

యాచకులు

యాచకులయందు దనేకరకములపా రున్నను వారిని కుక్షింభరులని, సేవాపరాయణులని రెండువిధములుగ విభజింపవచ్చును. మొదటిరకపు భిక్షుకులను అనగా యాచకభిక్షుకులను దోపిడిభిక్షుకులని చెప్పవచ్చును. సేవాపరాయణులు అంగీకృతకార్యములకు సహాయ మర్థింతురు. తమపోషణమునకు సరిపోవు ధనమును వారు సంస్థలనుండి తీసుకొందురు.

దాతలు ముఖస్తుతుల కుప్పొంగి, నిందకు భయభ్రాంతులై దానమొనరింపగూడదు. కార్యకర్తను, దాని

యుపయోగమును, యోగ్యతనుబట్టి దానమియ్యవలెను. యాచకులు దాతనుగుర్తించి అవసరమునుబట్టి యాచింపవలెను.

దాతలకు

౧. దేశకాలపాత్రముల విచారించి దానము చేయవలెను.

౨. ఇచ్చునది సంతోషముగ నివ్వవలెను. అనిష్టతతోగాని, బలవంతమువలనగాని దాన మొనర్పగూడదు.

౩. దేశసమాజహితములగు కార్యములకే దాన మొనర్పవలయును.

౪. దానమునకుముందు ఆతడు స్వార్థసిద్ధికి యాచించుచున్నాడా? కుటుంబపోషణకా? అంగీకృత కార్యమునకా? యని యోచించి వ్యక్తిని, కార్యమునుబట్టి ధన మొసగవలయును.

౫. వచ్చినవారందరికి కొంతధన మిచ్చుటకుబదులు విశ్వసనీయులగువారిని ప్రధానులుగా నియమించి సహాయపడుట యుత్తమము.

౬. దానమిచ్చినసొమ్ము యెట్లుపయోగపడుచున్నది పరిశీలించుచు అవసరమైనపుడు అడుగకుండనే ధన సహాయము చేయవలెను.

౭. ఇదివర కిచ్చిన ధనమునకు సరియగు లెక్కలున్నవా? పొదుపుగ ఖర్చుపెట్టుచున్నారా? సక్రమవినియోగము జరుగుచున్నదా? లేక విశ్రాంతి విరామములకా? యని యెప్పుడును పరిశీలించుచుండవలెను.

౮. యాచకుని యెప్పుడును నిరాదరణ చేయగూడదు. స్నేహపూర్వకముగ వాని మాటలను విని శాంతముగ జవాబుచెప్పవలెను. సహాయముచేయ నిరాకరించినను కఠినత్వము చూపగూడదు. ఈనియమములు భిక్షుకు లందరియెడను వర్తించును. యాచకభిక్షుకులకు దానమిచ్చుట గృహమందున్న లక్ష్మిని కాలదన్ని మట్టిపాలు గావించుటయగును.

యాచకులకు

౧. ప్రజాహితకార్యనిర్వహణమునకు మాత్రమే యితరుల యాచింపవలెను.

౨. స్వంతకర్చుల కితరుల యాచించవద్దు. జీవితపోషణభారమును సంస్థలపై, అంగీకృతకార్యములపై వేయవలెను. ఆకలిచిచ్చుతో మరణించుటకై న సిద్ధపడవలెనుగాని, ఉదరపోషణార్థ మెవరిని యాచించగూడదు.

౩. యాచనకుముందు మానావమానములను, ఆశానిరాశలను, త్యజింపవలెను. సహాయము లభించిన ఉబ్బి తబ్బిబ్బులు కాగూడదు. లేనిచో నిరాశను చెందగూడదు. ఇచ్చిన ధన్యవాదములు, ఇవ్వకపోయిన దూషణ యివి పనికిరావు.

౪. కార్యము నిలిచిపోయినపుడే యాచనకు బయలుదేరవలెను.

౫. లెక్కలవిషయమున చాల జాగ్రత్తగ నుండవలెను. కార్యనిర్వహణమందు ఆలస్యము, ప్రమాదము జరుగకుండ చూచుచుండవలెను, అట్లు చేయనిచో యితర సహాయ మర్థించుటకు వీలుండదు.

౬. దాతలను ఆకర్షించుటకు ఆడంబరములు చేయరాదు. వారిని ఉబ్బించుటకు వ్యర్థపు పొగడ్తలు గాని, భయపెట్టి ధనము గ్రహింపవలెననిగాని తలంపరాదు.

౭. అట్టి కార్యములన్న అభిలాషయున్నవారి యొద్ద కే యాచనకు పోవలెను.

౮. సంస్థలు కేవలము ధనబలముపై నాధారపడి నడువక త్యాగ తప స్సేవలబలముపై నడుచునని గ్రహింపవలెను. సేవలేనిచోట ధనము భోగవిలాసముల కుపయోగపడును. నిలువయుంచుటకై ధనమును ప్రోగుచేయ గూడదు.

దాతలు, యాచకులు ఈ విషయములు గమనించి మెలంగిన ధనాభావమువలన ప్రజాహితకార్యములు ఆగి పోవుటగాని, ధనము దుర్వినియోగపడుటగాని, వారిమధ్య నిందాతిరస్కారములు జరుగుటకు గాని వీలుండదు. అట్టి యాచకులు-దాతలు ఉన్న సంఘము ధన్యము. ఆ సంఘ మెంత పీడింపబడి పతితమైనను తప్పక బాగుపడును. ఇది తథ్యము.

౭

వివాహము

కొంతకాలమునుండి స్త్రీపురుషులను వివాహబంధనములతో బంధించుట అనవసరమని ప్రచారము సాగు

చున్నది. వారు వివాహము ఇచ్ఛాత్పత్తికి సంబంధించిన దని చెప్పుదురు. కొందరు వివాహమునది పతనమొనర్చునని, బ్రహ్మచర్యముతో నుండు జీవితమే ఆదర్శయుతమని తలంచుచున్నారు. అందునలన మనము వివాహమునగా నేమియో పూర్తిగా గ్రహించవలెను.

వివాహముయొక్క పుట్టు పూర్వోత్తరముల విచారించిన వివాహము శరీరసుఖమునకు లేక ఇంద్రియారాధనమునకు మేర్పడినదని తెలియగలదు. కొంతవయస్సు దాటిన పిమ్మట స్త్రీపురుషులను ఒకరినొకరిని ఆకర్షింపజేయు కోమలమగు వికార ముత్పన్నమై కొంతకాలమున కది నశించును. ఆదిమకాలమున స్త్రీపురుషులు యెట్టి బంధనములు లేకుండనే ఈ వికారమును తృప్తిపరుచుకొనుచుండిరి. కుటుంబజీవిత మేర్పడినపిమ్మటగాని, అందువలన గలిగిన దుష్పరిణామములు అనుభవమునకు వచ్చిన పిమ్మటగాని వారట్టి నియమము నేర్పరచియుందురు. అప్పటినుండియే కౌటుంబికజీవిత మారంభమైనది. ఒక స్త్రీ అనేకులగు పురుషులతోను, ఒకపురుషుడు అనేకలగు స్త్రీలతోను సంపర్కము గలిగియుండుటవలన గుప్తరోగములు వ్యాపించియుండవచ్చును. సంతానపోషణమున పలుచిక్కులు గలిగియుండవచ్చును. అపుడువారికి వివాహవిధానము నేర్పరచుటకన్న గత్యంతరములేకపోయెను. ఒక స్త్రీ ఒకేపురుషునితో సంపర్కముగలిగి యుండునట్లు చేయుటే వివాహముయొక్క ఉద్దేశ్యము. అందుకు విరుద్ధమగు స్థితిని వ్యభిచారమందురు. వారు కారణమునుబట్టి ఒక స్త్రీ ఒకనికన్న యెక్కువమంది పురుషులతో సంబం

ధము గలిగియుండుటను, ఒకపురుషుడు యెక్కువమంది స్త్రీలతో సంబంధము గలిగియుండుటను సమర్థించు కొన్ని ఉపనియమముల గావించిరి. వివాహసంస్కారము లేకుండ జరుగు సంపర్కమును వ్యభిచారమని నిర్ణయించిరి. అటు లనే వివాహితులగు స్త్రీపురుషులు పరులతో సంబంధము గలిగియుండుటను గూడ వ్యభిచారమనిరి.

కొంతకాలమునకు జనులందరు విషయభోగము నందు నిమగ్నులై యుండుటచూచి వివాహము యింద్రియభోగమునకు గాదని సంతానోత్పత్తికని ప్రచారము చేసిరి. సంతానేచ్ఛ యున్నపుడే సంభోగము చేయవలెనని నియమము నేర్పరచిరి. మానవులకు అనుభవము వృద్ధిచెంది, విశాలదృష్టి యేర్పడిన కొలది వారి జీవితాచర్యములుగూడ ఉన్నతస్థితి నందుచుండెను. నేడు వివాహము శరీరసుఖమునకుగాని, సంతానోత్పత్తికిగాని గాక ఆత్మోన్నతికని భావింపబడుచున్నది. సుఖము, తృప్తి, సంతానము వివాహమువలన గలుగు పరిణామములైనను ఉద్దేశ్యములు మాత్రముగావు. ఈ ముఖ్యోద్దేశ్యమునకు దూరులై శరీరసుఖము, ఇంద్రియతృప్తి, సంతానము వీనితో తృప్తిజెందినవాడు ఉన్నతిని బొందజాలడు. ఇప్పుడు వధూవరులు తమ జీవితకార్యక్రమమును పూర్తిగావించుటకు సహాయపడుటే శ్రేష్ఠమగు వివాహముగ నెంచబడుచున్నది. వికారమునకు లోనుగాక సమాన ఉద్దేశ్యములతోను, గుణములతోను ప్రేరేపింపబడువారే యోగ్యులగు వధూవరులుగా నెంచుచున్నారు. అట్టి వివాహములకు జాతి, మత, ధనములు బాధకములుకాజాలవు.

వివాహమందు జాతి, మత వివక్షతలను పాటింప వలసిన అగత్యములేదు. అవి కుటుంబ, సామాజిక సౌష్ఠ్య వమున కేర్పడినవైనను ఇట్టి ముఖ్యవిషయములందు అవి అంత ప్రాధాన్యతను వహింపజాలవు. ఇంద్రియతృప్తి కిని, కుటుంబసౌష్ఠ్యవమునకు జరుగు వివాహములం దట్టి నియమములు తప్పక పాటింపవలసి యుండును. అట్టి వానిని కనిష్టరకపు వివాహములక్రింద లెక్కింపవచ్చును.

అయినను వ్యభిచారమునకన్నను, వివాహసంస్కారమునకు ముందే సంపర్కమేర్పడుటకన్నను, వివాహ మైనపిమ్మట పరులతో సంబంధముండుటకన్నను ఈ కనిష్టరకపు వివాహములే మిక్కిలి శ్రేష్ఠములు వ్యభిచారము సామాజికముగను, నైతికముగను దోషమై, ఉన్నత పథము నధిష్ఠించిన మానవజాతిని వెనుకటి నీచస్థితికి దెచ్చినదై, నేటివర కదిగడించిన అనుభవమును మంట గలుపుటయగును. ఇంతటి మహాపరాధమును మానవజాతి సహింపజాలదు. ఈసంస్కృతిని రక్షించుటకే అది స్వపత్నితో నై నను నియమరహితముగ చేయు సంభోగమును వ్యభిచారమని నిర్ణయించినది. తమ యుద్దేశ్యముల పూర్తిగావించుటకై చేసుకొను వివాహములయందు దంపతులు నిగ్రహము గలిగియుండనిచో అదియు వ్యభిచారమేఅని బుద్ధిమంతులు తలచుచున్నారు.

౪

వివాహసంస్కారము

—

వివాహసంస్కారము హిందువుల కతిప్రాచీనమైనది. అది పదునారుసంస్కారములలో నొకటి. అది గృహస్థాశ్రమద్వారము. గృహస్థులు కాదలచు యువతీయువకులకు వివాహసంస్కారము అవసరము. వివాహము యొక్క ముఖ్యోద్దేశములు.

౧. స్వాభావికేచ్ఛాపూర్తి.

౨. ధర్మపాలనము.

౩. సమాజకల్యాణము.

అనునవి. ఇపుడు వీనినిగూర్చి క్రమక్రమముగా విచారించుము.

స్వాభావికేచ్ఛాపూర్తి

కొంతవయస్సు దాటినపిమ్మట స్త్రీపురుషుల మనస్సులందు వివాహముచేసుకొనవలెనను కోరికగలుగును. అపుడు వారిప్రకృతి స్త్రీపురుషులు కలిసి జీవించవలెనను ఇచ్ఛతో నిండియుండును. ఈస్థితి యువతులకు ౧౫-౨౦ మొదలు ౨౦-౨౫ వఱకును, యువకులకు ౨౫-౩౦ మొదలు ౩౦-౩౫ వఱకును నుండును. మన పూర్వులు ౨౫ సంవత్సరములవఱకు బ్రహ్మచర్యము నవలంబించి తదుపరి గృహస్థాశ్రమమున ప్రవేశింపవలయునని నియమము గావించిరి. యువతులకు ౨౦ సంవత్సరములు ప్రాప్తించు

నపుడు, యువకులకు ౨గి సంవత్సరములు సమీపించు నపుడు వారి కోరికలు గమనించి తలదండ్రులు సమగుణ, శీల సంపన్నులగు వధూవరుల చూచి వివాహము గావింప వలయును. వారు తమ జీవితమును బ్రహ్మచర్యమునందే గడుపదలచిన వారిని వివాహబంధనముల బంధింపగూడదు. ఇష్టమున్నవారు వివాహము చేసుకొని - లేనివారు బ్రహ్మచారులుగా నుండుట యుత్తమము. ఈనియమ పాలనవల్లనే స్వాభావికేచ్ఛాపూర్తియగును - వివాహముయొక్క ప్రధానోద్దేశములు పూర్ణతగాంచును.

ధర్మ పాలనము

ఇహపరలోక ఉన్నతినిపొందుటకు ధర్మము సాధనము. అనగా శరీర, మానసిక, ఆత్మైన్నత్యము పొందుట. మానవుడు తాను సుఖపడుచు, ఇతరుల సుఖపెట్టుటయని వీని భావము. అర్థములు, పరిభాష వేరువేరుగ నున్నను స్వార్థ పరమార్థ సాధన మీధర్మపాలనము. స్వార్థము వ్యక్తిగతము. పరమార్థము సమాజగతము. మానవుడు స్వవిషయమునుగూర్చి విచారించునపుడు స్వార్థి. పరుల విషయ మాలోచించునపుడు పరమార్థి. వైవాహికజీవితము స్వార్థపరమార్థముల చేకూర్చునది. మానవుడు గృహస్థాశ్రమమున ఇహపరముల రెంటిని సాధించగలుగునని ప్రాచీనుల విశ్వాసము. వివాహేతు లీధర్మమును పాలించి స్వార్థ పరమార్థముల సాధించగలిగినపుడే వైవాహిక జీవితము సఫలమగును. హిందువు లిందువల్లనే వివాహధర్మమును ధార్మికబంధనముగ నెఱుఁగురు. వారి దృష్టియందు శరీరై క్యత యెంతముఖ్యమో,

మానసికై కృత అంత ముఖ్యము. అందు యెవరైన
మృతిచెందిన వారిబంధము తెగిపోదు. సంతానము వివా
హమువలన గలుగు ఫలమేగాని, వివాహమునకు హేతువు
గాదు, ఇందుకు కారణము? ధర్మపాలనము. తాను సుఖ
పడుచు, యితరుల సుఖపెట్టుట గృహస్థుని ధర్మము.

గృహస్థుడు సుఖముగ నుండుటెట్లు?

౧. శరీరమును రోగములపాలు గాకుండ చూచు
కొనుచు అనగా బ్రహ్మచర్యమునుగూర్చి విశేష ధ్యాన
ముంచి ఆరోగ్యనియమముల పాలించుటవలన—

౨. మనస్సును శాంతముగను, ప్రసన్నముగను,
ఉచ్ఛముగను, ఉదారముగను, స్నేహపూర్ణముగను,
సుసంస్కృతముగను ఉంచుకొనుటవలన—

౩. ఆత్మోన్నత్యము గావించుకొనుచు, అందరను
ఆత్మస్వరూపులుగా నెంచుచు, సత్యము, నిష్ఠ, నిర్భయ
ము, నమ్రత, దయ మొదలగు సద్గుణముల నలవరచు
కొనుటవలన అనగా శరీరమును, మనస్సును, ఆత్మను ఐక్య
పరచుటవలన; ఆత్మకు కళ్యాణప్రదముగతోచి, మనస్సు
నకు ప్రియమైనవానిని సాధించుటయందు శరీరమును విని
యోగించుటవలన—

ఎవరైన దుఃఖపడుచున్న చూచి ఆత్మ జాలిపడి
సహాయపడగోరిన మనస్సుగూడ అందుకు సమ్మతింపవల
యును. శరీరమందుల కాతురత చెందవలెను. ఆత్మకు రోగు
లను చూచిన వారిసేవ చేయకుండనుండజాలని స్థితి రావ
లయును. మనమును సంఘమందలి దీన దరిద్రుల సేవ

యొనర్పకుండ ముందుకుబోవుస్థితి యుండరాదు. ధర్మపాలన కిదియే చరమసీమ. ధర్మముగ నార్జించినదను విశ్వాసముగల ధనము, నియమపూర్వకముగ గన్న సంతానమును, సద్గుణవంతులగు మిత్రులును సుఖమును పెంపొందింపగలరు. కాని సుఖసాధనములుకాదు- వారు సుఖమునకు శోభగలిగింతురు- అట్టివారు సువాసనాయుతమగు సువర్ణము వంటివారు.

సమాజకళ్యాణము

ఇక సమాజకళ్యాణమునకు తోడ్పడుటెట్లు? మానవుడు వివాహమాడనంతవరకు ఒంటరిగ నెంచబడును. అంతవరకు అతడు వ్యక్తిగతకర్తవ్యములను గూర్చి యోచింపవచ్చును. కాని వివాహనూడుటతో నతడు సామాజికుడగును. కుటుంబ మొక చిన్నసమాజము. సమాజ మొక పెద్ద కుటుంబము. వివాహమైన పిమ్మట స్వార్థచింతతోపాటు కుటుంబచింతయు, భారమును నెత్తిన బడును. కుటుంబకష్టముల దూరముగావించుట, దురాచారముల రూపుమాపుట, అనాధలకు, దరిద్రులకు తోడ్పడుట పరోపకారము, అజ్ఞానమును పోగొట్టి విజ్ఞానప్రచారము గావించుట మొదలగు కార్యములవలన సంఘమునకు తోడ్పడుట.

ఇన్ని కార్యముల నెత్తిన బెట్టుకొని నిర్వర్తించినపుడే వివాహము సార్థకమగును.

వర్తమానరూపము

ఇపుడు మనదేశమునందున్న వివాహసంస్కారము ఇందుకు భిన్నముగనున్నది. మనవారిలో చాలమందికి

వివాహముయొక్క ఉద్దేశ్యములుగూడ తెలియవు. అందు వలన ఈసంస్కారము చాల చెడిపోయినది. వివాహసంస్కార మొకముఖ్యమగు ధర్మవిధి. కాని నేడు దాని ధార్మికరూపము నియమరూపమున మాత్రమున్నది. లోకాచారములు మితిమీరిపోయినవి. వివాహమైన తరువాత వధూవరులు సామాజికజీవితమున బ్రవేశింతురు. అందుచేత ధార్మికసంస్కారములతోపాటు పలు సామాజికరీతులు—లోకాచారములు—కలిసి దాని నొక వినోదముగ మార్చినవి. ధార్మికదృష్టితో వివాహము కేవలము పాణిగ్రహణము. సప్తపది యని రెండువిధులుగలది. పాణిగ్రహణమువలన దాంపత్యసంబంధ మేర్పడి సప్తపది వలన నది దృఢపడును. తక్కినవన్నియు అనావశ్యకములు. పెద్దపెద్దవిందులు—సంతర్పణలు—కట్నములు— మేళతాళములు మొదలగు వినోదములన్నియు లోకాచారములు. సామాజికవిధులను సంఘమందలి పెద్దలు నిర్ణయింతురు. సమాజస్థితి నిరంతరము మారుచుండును. సమాజము తనకు హితములగువానిని గ్రహించి మిగిలిన వానిని త్యజించును. అందులకై పోరాడుచుండును. ఇట్టి పరివర్తన సంఘమున విరంతరము జరుగుచుండును. సంఘము దీనిపై నాధారపడియే నడుచుచుండును. ఇదియే సంఘజీవితమునకు ప్రాణాధారము. పై వేషములు నిరంతరము మారుచుండును. తలసాగలుపోయి కుచ్చుటోపీలు; అవిపోయి ఖద్దరుటోపీలు వచ్చినవి. చెప్పలు రకరకముగ మారినవి. బ్రాహ్మణుల త్రికాలసంధ్యలు పోయినవి. కాని వారేదోవిధముగ నీశ్వరోపాసన చేయుచు

న్నారు. బాహ్యరూపమున మాత్రము భేదము కన్పట్టుచున్నది. అస్పృశ్యత అడుగంటి పోవుచున్నది. శాంతచిత్తముతో క్షణకాలము పరిశీలించిన జీవితము క్షణక్షణము మారుచున్నట్లు గోచరించును. సమాజము బాహ్యముగను, ఆంతరంగికముగను మారుచున్నట్లు స్పష్టమగును. వివేకపూర్వముగ చేయు మార్పువలన లాభముకలుగును. గ్రుడ్డి అనుకరణమువలన అధోగతి పాలగుదుము. సంఘమందలి పెద్దలు దేశకాలపాత్రముల ననుసరించి సాంఘికరీతులను మార్పుచుండవలెను. ఇది పాపకార్యముగాదు. పుణ్యదాయకము. ధర్మసంస్కారమునకు సంబంధింపక వృధావ్యయమూలకములైన వానిని ఆదాయము క్షీణించిపోయిన ఈదినములందు తొలగింపకున్న సంఘమున దురాచారము వ్యాపించును. వెనుకటి దినములం దవి వివాహమునకు శోభాదాయకములుగ నుండిన నుండవచ్చును. కాని నేడందుకు మారుగ భారములైన నష్టకారకములగుచున్నవి. ఇదియంతయు శ్రీమంతులకు గాదు—మాబోటిబీదలకు. మనసంఘమున శ్రీమంతులు కడు స్వల్పముగనున్నారు. తక్కిన సంఖ్యయంతయు బీదలు. శ్రీమంతులు బీదల కడగండ్లను గుర్తించుట ఉచితము. బీదలు శ్రీమంతుల ననుకరించగూడదు. ధనముసంగతి యటుండగ ఆ అశ్లీలపుమాటలు, ఆనృత్యము, ఆ అంగభంగిమము, ఆఘోషా, ఆనగలు, ఆనాణెములు, ఆబాల్య వివాహములు, బహువివాహములు, వృద్ధవివాహములు మొదలగు భయంకర దుర్మీతులకు శ్రీమంతులు గూడ పాల్పడగూడదు. అవి ధనిక నిర్ధనిక భేదముల పాటింపక

యెల్లరను పీడించును. బ్రతికియుండగా తమ మనుమల పెండ్లి జూడవలెనని కసిగందుల గొంతుకోయుట, అప్పు చేసి శక్తికిమించి ఖర్చు పెట్టుట, కన్యావిక్రయములు, అనుచిత అధార్మిక మూఢాచారములు మొదలగు వాని నంత మొందించుట కందరును ధనిక బీద తారతమ్యముమాని పాటుపడవలయును. వధూవరుల ఇష్టానిష్టముల గుర్తింపక వివాహముచేయుటవలన ప్రబలహాని కలుగును. ఈ కారణముననే పలువురు దంపతులు సంసారయాత్రను యమయాతనవలె గడుపుచున్నారు. మనము మనోవేగముల నరికట్టి బుద్ధి, వివేకము, విచారము కలిగి వర్తింపవలెను. అట్లుచేయ నిచ్చగించియు పలువురు సంకోచమువలన అరికట్టబడి వివశులగుచున్నారు.

ఉ పా య ము

పురాతనపద్ధతులు హానికరములయినను వృద్ధులు వాని నెట్లంటిపెట్టుకొని యున్నారో అట్లే మనముగూడ మంచివని నమ్మిన వానిపై దృఢవిశ్వాసము గలిగియుండవలయును. వృద్ధులసేవ, వారితో నమ్రతగలిగి వర్తించుట మన ధర్మము. అట్లుచేయనిచో మనము యోగ్యుల మని పించుకొనము. మంచిదని నమ్మినవిషయమును ఆచరణయందుపెట్టి దాని యుపయోగమును వెల్లడించుట మన విధి. వారికి నచ్చచెప్పుటగాని, ఆచరణయందు పెట్టుటగాని దాని యుపయోగమును వెల్లడించుటకు మార్గములు. వృద్ధులు మన కుదాహరణముగా నమ్మిన విషయముపై దృఢవిశ్వాసము గలవారై మావలె మీరును నమ్మిన విషయములపై దృఢవిశ్వాసము గలిగియుండుడిని.

పాఠము నేర్పుచున్నారు. పెద్దలు విచారవంతులు, వివేక వంతులు. తగుసమయమున మేల్కొందురు. మనము ముందుండి ఆదోషముల నివారితము.

నూతన దంపతులికు

నూతనదంపతులికు దాంపత్యసంబంధముగు కష్టము లనేకములు గలుగుచుండును. కొందరు జగడమాడుకొను చుందురు. కొందరిమధ్య యితరులు కయ్యముల గల్పించి గృహజీవితమును క్లేశమయము గావించుదురు. పలుచోట్ల తలదండ్రులకు, వారికి తగవులు వచ్చుచుండును. పిన్న వయస్సుననే కొందరు మాతాపితల స్థానమధిష్ఠించి దుఃఖించుచుందురు. మరికొందరు గుప్తరోగములకు లో నై కుములుచుందురు. తరచు బాల్యవివాహములవలన నిట్టి దుష్ఫలితములు గలుగుచుండును.

అసలు వారికి సాంఘికపరిస్థితులలోగాని, ప్రపంచ పరిస్థితులలోగాని లేశమాత్రజ్ఞాన మైననులేదు. దా నికితోడు నియమరహితమగు సామాజిక మర్యాద తల్లి దండ్రుల కట్టుదిట్టములతో బంధించును. వారు కష్టముల బడి, అంధకారబంధురమగు దిక్కులయందు తెన్నుగానక కొట్టుకొనుచుందురు. వారి కితరులవలన తగుసహాయము లభింపదు. ధూర్తులు, స్వార్థపరులు వారిని మోసగించి స్వలాభములపొందుచు వారినింకను కష్టముల పాలొన ర్తురు. ఇట్టివి ధనికులయం దెక్కువగ నుండును, వారి ధన

ము, ఐశ్వర్యము ధనార్తుల, స్తోత్రపాఠకుల పాలగును. అట్టివారి లాభమునకై కొన్ని వ్యవహారికనియమముల నిట వ్రాయుచున్నాను.

౧. వారు ప్రథమమున చేయదగ్గది పరస్పర ప్రేమను పెంపెందించుకొనుట. వారు ఒకరినొకరు గౌరవించుకొనుచు, దోషములను ఉదారభావముతోను, పరస్పరసహకారముతోను దూరమొనర్చు కొనుచుండవలెను. వారు తమకుగల విభేదముల తొలగించుకొనవలెను. ప్రేమను పెంపొందించుకొనుట యనగా రాత్రిందివములు భోగవిలాసములనుగూర్చి చర్చించుటయని తలంపరాదు. వారియందు అభిన్నభావ మేర్పడవలెను. వారిలో యెవరిది తప్పునను, ఎవరికి కష్టముగలిగినను యెవరికి వారు తమ తప్పుగను, కష్టముగను తలంపవలయును. వారిద్దరు పరస్పరమిత్రులుగను, శ్రేయోభిలాషులుగను మెలగవలయును. స్వాభావికదోషముల, పొరపాటుల దిద్దుకొని నడువవలయును.

౨. ఇతరులు తమలో నెవరినిగూర్చి ఏమిచెప్పినను నమ్మగూడదు. ఒకవేళ నమ్మినను త్వరపడక సావధానముగ మెలగవలయును. ప్రవర్తనవిషయములో చెప్పుడు మాటలనుబట్టి వేగిరపడక శాంతచిత్తముతో యోచించి పనిచేయవలెను. అట్టి వినికిడిమాటలు అత్యుక్తులతోను, అనుదారత్వముతోను నిండియుండును. అట్టి స్థితి గలుగకుండుటకు కపటమును విడనాడవలెను. ఎవరికెట్టి చెడు తలంపుగలిగినను పరస్పరము చర్చించుకొనునంతటి హృదయైక్యత యేర్పడవలయును. విశ్వాస

ముతో చెప్పినమాటలను ప్రాణరక్షణకువలె రక్షించుకొనువలెను.

3. నైతికపు పొరపాట్లు అన్నిటినిమించి ముప్పును కలిగించును. మన సంఘము స్త్రీలపొరపాటును దోషముగ పరిగణించినట్లు పురుషుల విషయమున పరిగణింపదు. చెడుగు యెవరివలనజరిగినను అది సమానమేయగును. పొరపాటునకు ప్రాయశ్చిత్తమేమందు. బుద్ధిపూర్వకముగజరిగిన తప్పిదముగూర్చి గంభీరముగ యోచింపవలెను. వారి సాంగత్యము, సాహిత్యమందభిరుచి, ఆహారవిహారము. గృహపరిసరములు ఏపాటివో యోచించి ఆదోషముల పోగొట్టుకొన యత్నింపవలెను. సాధ్యపడనిచో బహిష్కారము లేక బంధవిచ్ఛేదము గావించుకొనవలెను. బలవంతమునజరిగిన దోషి బలవంతము చేసినవాడు. అవి మహోద్రేకమును గలిగించు సమయములు. కాని అపుడే శాంతముగను, ధైర్యముగను, గంభీరముగను మెలంగవలయును. నూతనదంపతు లిట్టితరి కర్తవ్యవిమూఢులగుదురు. అనుభవముగల విశ్వాసపాత్రుల సలహాలను పొందవలెను. చెప్పుడుమాటలను చెవివద్దకు చేరనీయగూడదు. ఇతరులతో నట్టి నిష్ప్రయోజకములగు విషయముల తర్కింపగూడదు.

౪. నూతనదంపతులు తమ పెద్దలనుగాని, గొప్పవారినిగాని విశ్వాసపాత్రులుగను, పథప్రదర్శకులుగను నుంచుకొనవలెను. తమ చిక్కులను వారికి నివేదించి తగు సలహాలను పొందవలయును. లజ్జా వశపర్తులై తమ చెడుగులను తమయందే యుంచుకొని వాటికి యెఱుఁగై, గృహ

సమాజములను కలుపిత మొనర్పగూడదు. లోలోపల వాచియాత్మ కృంగి కృశించును. రోగములపాలై దుఃఖ పడుదురుగాన ఎంతటి రహస్యమైనను యోగ్యులకు చెప్పి తగు సలహా పొందవలెను.

౫. వివాహమైన పిమ్మట తగు వయసురాగానే దంపతులిద్దరు కలిసి యుండవలెను. దూరముగనుండ గూడదు. కలిసి నివసించుచు సాధ్యమైనంతవఱకు నిగ్రహముతో నుండవలెను. నిగ్రహశక్తికి భయపడి, ఖర్చుకు వెఱచి దూరముగ నుండగూడదు.

౬. గుప్తరోగములనుండి ఒండొరుల రక్షించుకొన వలెను. ఆహారవిహారాదులయందు తగు జాగ్రత్త వహింపనందున, ఇంద్రియనిగ్రహము లేనందున, మురుగుడు ప్రదేశములయందు నివసించుటవలన, వేశ్యాసంపర్కమువలన అట్టిరోగములు గలుగును. స్వచ్ఛమగు తేలికయగు నాహారము, పరిశుభ్రత, అట్టి రోగములను పోగొట్టును. ప్రకటనమందులజూచి మోసపోరాదు.

౭. అశ్లీలములై, కామోద్రేకమును రేకెత్తించు విలాసగ్రంథ పఠనము మానవలెను. అట్టినాటకములను, సినిమాలను, చిత్రపటములను చూడగూడదు. అట్టి చర్చలకు దూరముగ నుండవలెను.

౮. భార్య రుచిననుసరించి ఆమెకు ఆసక్తిగల విషయములయందు అభివృద్ధికి తేవలయును. తగు జ్ఞానమును గలిగింపవలయును. తమ జీవితవిధాననిర్మాణమునకు, అంగీకృతకార్యనిర్వహణమునకు తత్పరత వహించి యుండవలెను.

౧౦

పత్నివ్రత ధర్మము

ఈవ్యాసమును చూచి సోదరీమణులు సంతోషింతురని తలంతును. ప్రాచీనకాలమున పురుషులు స్త్రీలను అణచివేసిరను నేరమారోపించు సోదరీమణులు ఆనందమగ్నులు కావచ్చును. స్త్రీలు తమకు బానిసలని తలంచు సోదరు లిట్లు వ్రాసినందులకు నన్న దూషింపవచ్చును. అణగియుండుట, అణచివేయుట అనుచర్చ అటుంచి నేటి స్త్రీపురుష సంబంధములను, ప్రస్తుత మాచరణయందున్న పెక్కువిషయములను గమనించిన వానినిగూర్చి సూతనదృష్టితో విచారింపవలసిన అవసరమేర్పడినది.

స్త్రీపురుషులు రెండుశక్తులు. వేరువేరుగగాని, సమ్మిళితముగగాని వారి బలము, గుణము సంఘముకొఱకు, వ్యక్తులకొఱకు వినియోగపడవలెను. రెండు గుణములు, శక్తులు సమముగా వికసించనియెడల తగువిధమున నుపయోగపడవు. పక్షికొకరెక్క దుర్బలమైనదాని జీవితము నిరర్థకమగును. బండిచక్రములు రెండును సమముగ నుండనియెడల నాబండి నడువదు. హిందూ సంఘమున స్త్రీలకన్న పురుషులు పలువిషయములయందాన్నత్యముబొంది స్వతంత్రులై, బలవంతులుగనున్నారు. ధర్మమందిరముల వారి “జయజయ” రావములు మిన్నముట్టుచున్నవి. సాహిత్యకళ వారి యాదరసత్కారము

లతో నిండిపోర్లుచున్నది. శిక్షలయందు, దీక్షలయందు వారి కధికాధిక్యత లభించియున్నది. స్త్రీలు చదువుకొనుటకు స్వతంత్రముగాని, ఇల్లువదలి బయటకు వెడలుటకు వీలుగాని లేదు. ఘోషాలు, తెరలు వారిని నాగపాశమువలె బంధించియున్నవి. వంట, శిశుపోషణమాత్రమే స్త్రీలపని. జీవితమునగల ఈవిషయత్వమును దూరముగావించిననే దప్ప హిందూసంఘమునకు ముక్తిలేదు. దేశకాలపాత్రముల నెరిగి పురుషులు స్త్రీల యభ్యుదయమునకై కృషిసలుప వలసియున్నది. పురుషులెంత బలవంతులుగ నున్నను, ప్రతిభావంతులుగనున్నను దుర్గుణములయందు స్త్రీలను మించియున్నారు. అంతర్జగత్తుతో సంబంధముండి, గుణసౌందర్యములతో కూడిన విషయములందు స్త్రీలు పురుషులను మించియున్నారు. పురుషుల లౌకికజీవితము అధికాకర్షణ నీయముగ, ఉపయోగకరముగ నున్నను వ్యక్తిజీవితము అధికదోషయుక్తమై కలుషితముగ నున్నది. సామాజిక ప్రభుత్వమున నాతడు సంఘమునకు లాభము చేకూర్చగలిగినను వ్యక్తిగతజీవితమున స్త్రీలకన్న వెనుకబడియేయున్నారు. స్త్రీల ఉచ్చగుణములవలన, దేశమునకు సమాజమునకుగల్గు లాభము అల్పము. కాని వ్యక్తిగత జీవితమున వారు వాని నున్నతపథమున నధిష్ఠింపజేతురు. బుద్ధిచాతుర్యమువలన సమాజమున పురుషులెంత ఆధిక్యత గడించినను వ్యక్తిగతజీవితము రోగచింతలయందు, భోగవిలాసములయందు, భయభ్రాంతులయందు గడచిపోవును. ఇపుడు పురుషుల జీవితము అధికముగ వ్యక్తిగత మొనర్చి పవిత్రమొనరింపవలసి యున్నది. స్త్రీజీవితమును సామా

జకకార్యములందు అధికముగ వినియోగింపవలసియున్నది. స్త్రీపురుషుల జీవితముల నిట్లు సమంజసపరుపకున్న వారికిగాని, సంఘమునకుగాని సుఖముగలుగదు.

ఇది స్త్రీపురుషుల జీవితమును గూర్చిన సాధారణ విషయము. ఇక వారి పరస్పరసంబంధములగూర్చి చర్చింతుము. స్త్రీపురుషునికన్న కర్తవ్యపరాయణత్వమును బాగుగ గుర్తించును. పురుషుడు సామాజికప్రభుత్వము వలన, అనేకవిధములగు వస్తువులవలన, పలురకముల మనుష్యసంపర్కమువలన నిజాయితీగలిగి ఆడినమాట తప్పకుండ నుండజాలడు. స్త్రీలు వ్యక్తిగతజీవితమున స్వభావసిద్ధముగా స్వరక్షణశీలలగుటవలన నట్లుచేయరు. నేడు మన సంఘము ఒడిదుడుకులనుండి ఒడ్డున బడవలెనన్న పురుషజీవిత ముచ్చముగను, సాత్వికముగను మారవలెను. నేటివరకు పురుషులు స్త్రీల కర్తవ్యములగూర్చి జబర్దస్తీ చేయుచుండిరి. వారి పవిత్రత, పాతివ్రత్యము, నిజాయితీ మనపవిత్రతకు మూలాధారములుగ నెంచుచుంటిమి. ఇపుడు పురుషుడు తన కర్తవ్యముల గుర్తింపవలసిన సమయ మాసన్నమైనది. వ్యభిచారి, దురాచారి, అత్యాచారియగు పురుషుల నోటినుండి పాతివ్రత్యమును, పాతివ్రత్యమహిమనుగూర్చిన పొగడ్తులు వానికి శోభను కలిగించవు. మనసోదరీమణులు అగ్నిపరీక్షలో తపముచేసి మేలిమిబంగారములని వ్యక్తపరచిరి. ఇక పురుషులవంతు మిగిలియున్నది. వారిపరీక్ష త్వరలోనే జరుగనున్నది. ఇక నాతడు పత్నీవ్రతధర్మమును గురించి వ్రాయవలసియున్నది. స్మృతులు, కథలు, పత్నీవ్రతోపదేశములతో నిండి

యుండియున్నవి. పత్నీవ్రతమనగా భార్యతో నిజాయితీ కలిగి మెలంగుట. స్త్రీలు తమభర్తలను పరమేశ్వరునిగ పూజించినట్లు, పురుషులు తమభార్యలను దేవీమణులుగ భావించి, ఆవరించి వారి వికాసమునకు తోడ్పడవలెను. సప్తపదిసమయమున తానుచేసిన బాసలను ఏకనిష్ఠతో పాలించవలయును.

ఇట్లు స్త్రీలజీవితమును సమాజశీలముగ నొనర్పకుండ, పురుషులజీవితమును పత్నీవ్రతదీక్షలతో నింపకుండ హిందూసంఘముద్ధరింపబడదు. పురుషు లిప్పుడిప్పుడే తమయందున్న లోపములను గుర్తించుచున్నారు. స్త్రీలుగూడ ఆందోళన జరుపుట సంతోషదాయకము. దాని ఫలిత మందరకును లాభదాయకముగ నుండగలదు ఇందుల కెట్టి సంశయమును నక్కరలేదు.

౧౧

క వి : క వి త్వ ము

కావ్యము, కవిత్వము, కవితయను మూడురూపములు కవిశబ్దమునకు సంబంధించినవి. ఈ మూడు శబ్దములు ఒకేమూలార్థమునిచ్చుచున్నవి. 'కవి' యను విశేషణమునకు భిన్నభిన్న ప్రత్యయములను చేర్చుటవలన పైన చెప్పబడిన మూడు భావవాచకశబ్దము లేర్పడుచున్నవి. కాని నేడు వానిని వేరువేరుగ వ్యాఖ్యానములు చేయుచున్నారు. 'కావ్య' శబ్దము కవిత్వగ్రంథములని

అర్థమిచ్చును. అవి సాహిత్యశాల లేక కావ్యనియమముల ననుసరించి రచింపబడినవి. 'కవిత్వము' 'కవి' శబ్దమునకు భావవాచకము. కవిత్వముతోనిండి కావ్యశాస్త్రాన్ని సారము రసము, చమత్కారము, ధ్వని గలిగిన పద్యములను, పద్యసమూహమును కవితలందుము. నేనీవ్యాసమందు కావ్యశాస్త్రచర్చను మాని 'కవిత' యన నేమి యో చర్చింతును.

ప్రజలు తరచు ప్రాసలు, గణములు గలవన్నియు కవితలని తలంచుచున్నారు. కాని కవిత్వ మింతటి తేలిక వస్తువుగాదు. ఛందశ్శాస్త్రప్రపతనమువలన కవిత్వధార యేర్పడదు. ఛందశ్శాస్త్రము పద్యమున శబ్దనిర్మాణ మెట్లుండవలెనో తెలుపును. కావ్యశాస్త్రప్రపతనమువలన యెవరికి కావ్యరచనాసామర్థ్య మేర్పడదు. కావ్యశాస్త్రము మానవునికి కవిత్వమం దభిరుచిగలిగించును. కవిత్వము హృదయమునకు సంబంధించినది. సహృదయులే కవిత్వము చెప్పగలరు. కవిత్వమును పరీక్షించగలరు. కవిత్వధోరణి సహజముగ పుట్టును. అది ప్రయత్నమువలన రాదు. మానవునియందు ప్రతిభ సుప్తరూపముననున్న కావ్యగ్రంథపరిచయమువలన నది జాగృతినందును.

ఏదైన వస్తువు తెలపునకు వచ్చినపుడు, ఏదృశ్యమునైన గాంచినపుడు, ఏవిషయమును గురించియైన తలంచినపుడు మానవుని హృదయమందు భిన్నభిన్నములగు అనేకభావము లుత్పన్నమగును. దేవాలయమున కేగిన భక్తి భావములు; స్మశానమున మండుచున్న చితిని చూచి కరుణారసముగాని, వైరాగ్యముగాని ఉప్పతిలును.

ఆత్మాచారముల చూచినపుడు క్రోధ ముత్పన్నమగును. ఎపు డెట్టి దృశ్యముల గాంతుమో అపుడెట్టి భావములు గలుగనిచో వానిని సహృదయుడనజాలము. ఎవనిభావములు ఉత్థాన, పతన రహితములో వాడు కవి కాజాలడు—కవిత్వము చెప్పజాలడు. సహృదయత్వము మానవునియందు కవిత్వము చెప్పగల సామర్థ్యమున్నదని తెలుపును. కాని హృదయమం దిమిడియున్న భావముల బహిర్గత మొనర్పగలిగినపుడే యితడు కవియనబడును. వానియందు కవిహృదయ మున్నను భావప్రకటన లేనంత వఱకు కవియని చెప్పబడదు. తెలతోకలు లేకుండ అడ్డుదిడ్డముగా వ్యక్తపరచు భావములు కవిత్వమనబడదు. భావప్రకటన శ్రోతల నాకర్షించుచు ఆయాఘటనలు, దృశ్యములు వారిహృదయముల ప్రతిబింబించవలెను. ఈ భావప్రకటనాకౌశలమును కావ్యశాస్త్రమున కావ్యకళయందురు. ఇందే చమత్కారము, ధ్వని, శబ్దము, భావము మిళితమైయుండును, కవిత్వగతభావప్రతిబింబములు హృదయమున చొచ్చి కలిగించు అలౌకికానందమునే కావ్యశాస్త్రమున “రస” మందురు.

ఇందువలన కవిత్వమనగా భావభరితమై, పాఠకుల శ్రోతల హృదయముల అంకితమై ప్రతిబింబించు వాక్యమును నిశ్చయాభిప్రాయమునకు వచ్చుచున్నాము. శబ్దరూపమున ప్రవహించు హృదయమందలి భావప్రవాహమునే కవిత్వమందుము.

మానవసృష్టియందు మానవుని హృదయము; అందు ప్రవహించు వివిధభావములకువలె కవిత్వముగూడ

అతిప్రాచీనమైనది. ప్రథమమున కవిత్వము ఛందోబద్ధముగ నుండలేదు. మానవహృదయ మాందోళితమైనపుడు, తత్పరత చెందినపుడు వెలువడిన భావముల ననుసరించి, దానిలయ ననుసరించి ఛందస్సు రచింపబడినది. భాషకు వ్యాకరణమువలె, కవిత్వమునకు ఛందస్సు ముఖ్యమైనను అది కవిత్వమునకు ఆత్మగాని, ప్రాణముగాని గాక కళేబరమును బోలియుండును.

ప్రకృతిసౌందర్యము వేరు. మానవుని సౌందర్య సంపదవేరు. ప్రకృతి తన సహజసుందరరూపమున తనవై భవమును వ్యాపింపజేయును. మానవుడు తన యిచ్చవచ్చినట్లు దానిని మార్చు యత్నించును. ప్రకృతి భండాగారము అక్షయమై అంతలేనిదిగ నున్నది. మానవునిశక్తి పరిమితమై యుండును. మానవుడు ప్రకృతియందొక ఆటబొమ్మ. ప్రకృతిని తమ వశమొనర్చుకొనగల సమర్థులు వారియందున్నారు. అట్టివారు ప్రకృతిసౌందర్యమును భిన్నభిన్నము గావింపరు. ప్రకృతిపై తమయాధిపత్యమును నెలకొల్పి తమ యంతరాత్మ నందు వ్యాపింపజేతురు. వారు రాగముల, ఛందస్సుల, రేఖల చింతల యందుబడి కొట్టుకొనరు. వారు కావ్య, సంగీతకళలకు మూలమగు ఆత్మను సంస్కరింతురు. అందు నూతనజీవితమును, నవీనతేజమును, క్రొత్తరూపమును గలిగింతురు. అట్టివారు మహాకవులనబడుదురు. వారి మహాకావ్యముల యెదుట అష్టాదశసర్గలతోనిండి, ప్రభాత సంధ్యావర్ణనల చింతలో చివికిపోయిన, పర్వతముల యందు, నదులయందు, కందరములయందు భ్రమించుచు,

సంయోగవియోగములతో నిండిన ఈ ఉప్పచప్పని కవులు
వారి గ్రంథములు దిష్టిబొమ్మలు. మహాకవి విధాత.
అతడు అపర-ఈశ్వరరూపము. అతడు నూతనప్రపంచ
మును సృష్టించును. నవీనజీవితమును, నూతనాకాంక్షలను
మొలకెత్తించును. అతడు త్రికాలద్రష్ట. అతడు భూతకాల
అస్తికలపై పాదముమోపి. వర్తమాన జటిలసమస్య
లను పరిష్కరించుచు, భవిష్యస్సందేశ మొసంగి దారి
చూపును. వాని శిరస్సు ఆకాశమున, పాదములు జన
సామాన్యమున, బాహులు నలుదిశలను వ్యాపించియుం
డును. అతడు ఆకాశమున కూర్చుండి, సృష్టియందలి
గూఢతమ అవ్యక్తవిషయములను, సంఘమందలి కట్టు
కథలను, మానవసంఘపు పుట్టుపూర్వోత్తరములను తన
అంతశ్చక్షువులద్వారా వీక్షించును. సంఘమునగలిసి,
దానిని లేవగొట్టి జాగృతిగావించును. రాత్రిందివములు,
మారుమూలల తనగానముల, రోదనముల వ్యాపింప
జేయును. రోదనమొనర్చి మానవహృదయమును వ్యాకుల
మొనర్చును. గానమొనర్చి యావ్యాకులతను శాంత
పరుచును. వానిగానము, రోదనము, పరస్పరసంబంధము
గలిగియుండును. అతడు రోదనమొనర్చుచు వికసితవదను
డగును. గానమొనర్చుచు రోదనము నొనర్చును. అతడు
చిత్తవిభ్రాంతి నందియుండును. విశ్వవేదన మాతని హృ
దయమును వికలమొనర్చి ఉజ్జ్వాతలూపును. వానినోటి
నుండి బయలుదేరు “ఉఘ్”మను ధ్వనియే కావ్యము.
వాని గర్జనవలన బ్రహ్మాండము కంపించును—ఇదియే
కావ్యమహిమ. కవికరుణయే కవిత్వము. ఆదికవి వాల్మీకి

చచ్చిపోవుచున్న క్రౌంచపక్షిని చూచెను. హృదయము నుండి కరుణయుష్పొంగెను. కరుణ కవిత్వరూపమున ప్రవహించెను.

అట్టి మహాకవులు ప్రపంచమున స్వల్పముగ నుండురు. ప్రపంచమునకు సందేశమొసంగుటకు వారుద్భవింతురు. అంతటి అవసరముగలిగినపుడే వారీలోకమున జన్మింతురు. సంఘము ప్రతిబంధకములకు లోనై, దౌర్జన్యముల పాలై నపుడు వానిని దూరమొనర్చుటకు వారేతెంతురు. వారి కరుణయే కవిత్వము; క్రాంతియే కావ్యము. వారు అమూల్యమైనవారై, సాటిలేక అప్రాప్యముగ నుండురు. ఇపుడు ప్రపంచమున కవుల మనుకొను వారు పలువురున్నారు. ఛందస్సు, కావ్యశాస్త్రముల పఠించి పద్యరచనచేయుట వీరిపని. కవిత్వమునకు మూలము హృదయము, మస్తిష్కముగాదు. మస్తిష్కము పనిచూచుట హృదయము పనివ్రాయుట. ఇట్టిదే నిజమగు కవిత్వము. కవిత్వము పాఠకుని తన్మయునిగావించును. కవిత్వము యేడ్చిన అతడును యేడ్చును. అది కిలకిలనవ్విన నాతడు పకపకనవ్వును. అది పరుగెత్తిన నాతడును పరుగెత్తును. అంతటి శక్తిగలదే నిజమగు కవిత్వము. కవిత్వము కవిహృదయమందలి ప్రతిధ్వని. ప్రబల ప్రవాహము. అది యెదుటనున్న వానిని మస్తునిగావించి తనతో ప్రవహింపజేయును కవి దూరదృష్టితో అంతస్థలమున వ్రాసినపు డిట్టి కవిత్వ మేర్పడును. కవివిగావలెనన్న మస్తిష్కమును పరుగెత్తించుము. హృదయమును ఉట్టూతలూగించుము. ఛందస్సు, కావ్యము మస్తిష్కమునుండి

యుద్భవించినవి, ఇవి కవిత్వమువకు ఆధారములు గావు. కవిత్వమునకు ప్రతిభ, మాలికత్వము అవసరము. లోపల నున్నంతవరకు ప్రతిభయని, బయటపడిన వెంటనే దానిని కవిత్వమని యందురు.

కవి ప్రతిభ అనేకదృశ్యముల వీక్షించును. అపుడు వానియం దనేక భావము లుత్పన్నమగును. ఆభావములు వాగ్రూపములేక వ్రాతరూపమును ధరించినపుడు కవిత్వ మందుము. కవిత్వమునందుండు హృదయహారణశక్తిని, సానుర్ద్యమును రసమందుము, కవిత్వమందలి భావప్రభా వము ననుసరించి రసపరిపాకముండును. భారతీయకావ్య శాస్త్ర మర్మజ్ఞులు రసములను శృంగార, వీర, కరుణ, రాద్ర, హాస్య, బీభత్స, భయానక, అద్భుత, శాంత రస ములని తొమ్మిదివిధములుగ విభాగించిరి. కొందరు శృంగారరసమునకు, మరికొందరు శాంతరసమునకు ప్రాధాన్య మిత్తురు. పతి, పత్నుల సంయోగ, వియోగ వర్ణనల వలన శృంగారరస మేర్పడును. పీడిత, పతిత, దీన దరిద్రుల కష్టముల, శోకముల వర్ణించుటవలన కరుణారస మేర్పడును. శృంగారరసమునకు మూలము ప్రేమ. అది రెండు హృదయముల నభిన్నముగ మార్చును. కాని మన కవులు దానికి విషయరూపమును కలుగచేసిరి. మానవహృదయ మందలి నిర్మలమును, ఉచ్ఛమును అగు భావ మట్టి కవుల చేతులలోబడి నాయికానాయకుల భోగసామాగ్రియైనది. మనస్సు సంస్కారపూరితము కానందున ప్రేమకు భోగ రూపధారణ మొనర్చుట జరుగును. ప్రేమయనగా మనోగతమగు శుద్ధసాత్వికానందము. అందు ప్రేమికి సేవయొన

ర్చుట. సహాయపడుట మొదలగు అభిలాషలుండును. భోగము ఇంద్రియవాసనతో కూడియున్నది. ప్రేమ ద్వైవికభావముగలది. భోగము పై శాచికభావయుతము. ప్రేమయం దొకరికై నొకరి నర్పణగావించు శక్తియున్నది. భోగము పరాధీన మొనర్చును. ఇద్దరు పురుషుల మధ్య నుండు ప్రేమకును; ఒక స్త్రీ, ఒక పురుషునకు మధ్యనుండు ప్రేమకును తారతమ్యమున్నది. స్త్రీపురుషుల మధ్య నుండు ప్రేమయందు స్త్రీల సౌందర్యాకర్షణ మెందుగ నుండును. అట్టిప్రేమ భోగముగ పరిణమించును. స్వచ్ఛ మగు ప్రేమకు స్త్రీలతోగాని, వ్యక్తులతోగాని సంబంధముండదు. ప్రేమకు వ్యక్తులు అధిష్ఠాతలుగారు. సిద్ధాంతము, ఆదర్శము. దేశము ప్రేమ కాధారములుగ నెందు కుండగూడదు? ప్రియతమకై యేడ్చి వెట్టిచెందు టెందులకు? మనము నిజబుద్ధితో సత్యమునకు, స్వాతంత్ర్యమునకు, దేశహితమునకు దుఃఖింతము. రోదనము గావించును, ప్రాణ మర్పించును, సర్వము ధారపోతము. కాని మన పరంపరాగతమగు శృంగారరసమున దీనికి స్థానమున్నదా? అది వ్యభిచారమును సైతము ఒప్పుకొనును. మనోవికారమే అచటిప్రేమ. దానితృప్తియే అలౌకికానందము. ఆ అలౌకికానందమే రసము. నాయికానాయకభేదజ్ఞానమేమాత్రమున్నను దానిని గ్రహించవచ్చును. శృంగారరసమునకు బదులు ప్రేమరసనిర్మాణము గావించవలసియున్నది. దానిని భోగవిలాసములను మురుగుడు గుంటలనుండి మనోగతసాత్వికానందమును గంగోత్రియందు ప్రతిష్ఠించవచ్చెను. కవులిట్టి నిర్మలప్రేమప్రేరితులై గాన

యొనర్చినవారు ప్రపంచమును సౌందర్యస్ఫూర్తితో వెలు
గొందజేసి ప్రపంచసేవ యొనర్చిన వారగుదురు. నిర్మల
ప్రేమ పాలసముద్రము. అమృతధార సవికారప్రేమ ఉన్మా
దము. మద్యపానసరోవరము, హాలాహలకుండము.

ఇతరుల దుఃఖకష్టములను; శోక, క్లేశ, సంతాప,
అనుతాప, నిరాశలచూచి మానవహృదయమందున్న
కోమల తమ అంశమునుండి కరుణారస ముత్పన్నమగును.
ప్రేమరసము తనలోటును పూర్తిగావించుటకు యితరు
లకై పరుగెత్తును. కరుణారసము ఇతరులయందున్న
లోటు దీర్చ తత్పరత వహించియుండును. ప్రేమరసమున
కన్న కరుణారసము శ్రేష్ఠము. ఇక నేటి శృంగారరసమును
గూర్చి చర్చింప బూనుకొనను. మానవుడు సంపూర్ణత
గాంచుటకు ప్రేమ, కరుణారసములే శరణ్యములు. శాంత
రసము ప్రేమరసాంతర్గతము. వీరరసము ప్రేమ- కరుణ
రసముల పరిపక్వఫలము. తక్కినహాస్య, బీభత్స, అద్భుత,
భయానక, రౌద్రరసములు సాహిత్యమునకు శోభ గలి
గించినను మానవవికాసమున కవసరములుగావు. ప్రియ
వస్తుప్రాప్తికి, సేవకు, సహాయమునకు, దీనదిరిద్రుల
సహాయమునకు అనగా సమాజదేశహితములకు మాన
వుడు చేయు బృహత్ప్రయత్నములయందు, పరాక్రమ
ప్రదర్శనయందు, వీరరస ముత్పన్నమగును. హృదయమున
సంవేదనాశీలత్వ ముండుట మానవుని ప్రథమలక్షణము.
హృదయ మున్నవాడే కవి.

తన ఆకలితీర్చుకొనుటకు తగు అధిష్ఠానమును

కోరువాడు ప్రేమి, ఇతరుల కష్టములచూచి దుఃఖిపడువాడు
 కరుణామయుడు. పరులసేవ, సహాయమునకై తను, మనో
 ధనములతో యన్నించి యితరులకై కష్టముల నెదుర్చు
 వాడు వీరుడు. ప్రేమివి కమ్ము! జయావంతుడవు కమ్ము!
 వీరుడవు కమ్ము! కవితాదేవిని ఆరాధించదలచిన విశ్వ
 ప్రేమతో విహ్వలుడవై, మానవుల నెదుర్కొనుచున్న
 కష్టముల తొలగించ నీ సర్వస్వము నర్పించియైనను పాటు
 పడ సిద్ధముగనుండుము. తత్పరత, తన్మయత్వము, ఉన్మ
 త్తత లేనంతవఱకు నిజమగు కవివి కానేరవు. కవివి కాద
 లచిన ఉన్మత్తుడవుకమ్ము. నిన్ను నీవు మఱచిపోమ్ము.
 సమస్తి కధీనమై, ఉన్మత్తుడవై నీవు వ్రాసినదే, పాడి
 నదే, నృత్యము చేసినదే కవిత్వము, కళయగును. హృద
 యమం దిమిడియున్న తథ్యమగు సత్యమును ప్రకటించు
 టకు—నీ సందేశమును ప్రపంచమున చాటుటకు—విక
 లుడవై, అధీరతచెంది నిట్టూర్పులు విడిచినప్పుడు కవిత్వ
 ధోరణి యేర్పడును. హృదయమందలి సుందరసుకు
 మారవిచారములు, మస్తిష్కమందలి పవిత్రవిచార
 ములు, శరీరపరాక్రమము, ఆత్మబలము ఇతరులకు
 ప్రసాదించుటకు ఉత్కంఠత జెందినపుడు, అందులకు శరీ
 రము తత్పరమైనప్పుడు కతవ్విము చెప్పగలుగుదువు—
 అపుడే నీశరీరమందలి ప్రతిరోమము కవిపదప్రాప్తి నంద
 గలదు. కవిమహిమ అనిర్వచనీయము. ఈ సృష్టి మహా
 కవియొక్క మహాకావ్యము. ఈవాక్యమందే కవి—కా
 వ్యము వీని మహత్వ మిమిడియున్నది.

౧౨

కళా విచారము

అది సాహిత్యక్షేత్రమున ప్రసిద్ధికెక్కిన పత్రిక. సుసంస్కృతుడగు నామిత్రుడు దాని ముఖపత్రమందలి చిత్రమును చూచి చూడకముందే ఆతనినోటినుండి 'ఎంతటి అసహ్యపు ముఖపత్రము. అందే మాత్రమును కళ లేదు.' అనుమాటలు ఉద్ఘాతమైనవి.

మరియొక కళా విశారదుడగు మిత్రుడు కళావిరూపత్యము కళ యెప్పటికినిగాదు అనెను. చూడవ కళాప్రేమి ఇది చాల అసంభవము అనెను. అట్టిమాటలు విన్నప్పుడు దుఃఖము వేయుచుండును. కానివస్తుస్థితి అట్టిదగుటవలన ఒప్పుకొనకతప్పదు. కళనుగూర్చి చర్చలు అరుదు. ఏకొద్దిగనై నను జరిగినను. అది సాధారణ జనుల కనభిజ్ఞమగుటవలన అందరు అందలి రసమును ఆస్వాదనము చేయజాలకున్నారు. కావున కళాతత్వమును గురించి నిరంతరము చర్చలు జరుగుచుండవలెను. ఇట్టి దృష్టితో కళావిచారమును నీవ్యాసమును వ్రాసితిని.

కళయను శబ్దమునకు విద్యయని శాస్త్రమని కాశలమని- ఈరెండును సర్వసాధారణమగు- అర్థములు. కాని కళకు దీనిని మించి గంభీరమగు అర్థముకలదు. ఒకరిభావముల నొకరిహృదయమున నుద్దీప్తమొనర్చు విద్యను కళయందురు. భాష ఒకరిహృదయమందలి భావముల మరియొకరికి వ్యక్తపరుచునట్లు కళగూడ ఒకరి హృదయము.

లోని భావములను మరియొకరి హృదయమున చేర్చును. హృదయమునుండి బహిర్గతములగు శోక, ఆనంద, విస్మయ, కరుణలు మొదలగు భావములను ఇతరులయందు వెలుగొందచేయువాడు కళాకారుడు. కళాకారుల ఉపకరణములు భిన్నభిన్నముగ నుండును. కొందరు తమస్వరము యొక్క విశిష్టరచన వలన, కొందరు తమ అంగవిక్షేపముద్వారా, ఇంకను కొందరు తమకుంచెవలన, పలువురు తమ వాణివలన తమహృదయములోని భావములను వ్యక్తపరుతురు. కొంతమంది కళాధరులకు స్వరము ఉపకరణము. కొందరకు కలము. ఇంకను కొందరకు వాణి. స్వరము వలన కళాపరిచయ మొనర్చువానిని గాయకుడని, అంగవిక్షేపముద్వారా పరిచయమొనర్చువానిని నటుడని, కుంచెవలన పరిచయమొనర్చువానిని చిత్రకారుడని, వాణి వలన పరిచయమొనర్చువానిని కవియని యందుము. స్థాపత్యకారులుగూడ కళాధరులలో చేరుదురు. ఇట్లు ఉపకరణభేదమువలన సంగీతకళయని, నాట్యకళయని, చిత్రకళయని, కావ్యకళయని, స్థాపత్యకళయని పలువిధములగు కళలేర్పడుచున్నవి.

కళయందలి మర్మమును అందరు గ్రహింపజాలరు. సాధారణముగ రంగులను, తేలుకుబెలుకులను చూచి భ్రమించువా రనేకులున్నారు. వారు యేది మనకండ్లకు నచ్చినది? ఏది అందముగనున్నది? ఏది నేత్రానందముగ నున్నది? యని చూతురు. ఆనందము సౌందర్యవిచారణ వారివారి స్వభావముల కనురూపముగనుండును. చిత్రకారులు, పత్రికాధిపతులు ప్రజాసేవయను పేరున కనిష్ట

రకపు చిత్రముల తయారుచేసి లాభముల గడించుచున్నారు. ఇట్టి చిత్రకళవలన సాధారణ జనులయం దెట్టి సంస్కారము గలుగకపోగా, వారి కళాభిరుచి నది పరిష్కృత మొనర్పజాలకపోగా కళావికాసమునకు గూడ సాయపడదు. పాపము! వారికి తిరుగుబెళుకులతో నిండిన యా చిత్రము లు త్తమములుకావని హృదయమున పవిత్ర భావోదయ మొదవించునవియే యుత్తమమగు చిత్తరువులని వారికి తెలియదు. చూచుటతోనే ప్రవర్తనను బాగు పఱచునట్టి దేశసేవ, ప్రజాసేవ చేయ బుద్ధిపుట్టించునట్టి, పిరికితనమును పోద్రోలి పురుషార్థమును గుర్తింప జేయునట్టి దుర్వ్యసనములను, దురాచారములను దూరముగావించి, సద్గుణముల నలవరింపజేయునట్టి ఉత్సాహము గలిగించునట్టివే యుత్తమమగు చిత్తరువులు. చిత్తరువుల యుత్తమ, నీచతలను నిర్ణయించుటకు వానిని చూచుటతోనే యుత్తమభావములు గలిగించునవి యుత్తమములని, చెడుభావముల గలిగించునవి చెడ్డవిగను నిర్ణయించుకొనవలెను. స్త్రీల చిత్రపటముల చూచిన అందానక్తి, అట్టివారు తనభార్యయైన బాగుండునను తలంపు పుట్టగూడదు. చిత్రకారు డేయుద్దేశ్యములతో వానిని చిత్రించునో, వానియందాభావములు ప్రస్ఫుటములగుచుండును. చెడుభావములను ప్రకటించు చిత్రము లధమములు. చిత్రకారు డేయుద్దేశ్యముల చిత్రించవలెనన్నను తన కళాచాతుర్యమువలన చిత్రించగలుగును. కాని వివేకముగల చిత్రకారుడు సమాజమున కవసరములగు చిత్తరువుల చిత్రించి సంఘోన్నతికై కృషిసలుపును. సంఘోన్నతికి సాయపడు

చిత్రములనే కళాతత్వజ్ఞులు తత్వమకళగ భావించుదురు. మిగిలిన వానిని కళావిహీనములక్రింద లెక్కించుదురు. సదాచారిని దేవునిగా తలంచి పూజించినట్లు, దురాచారి మానవుడేయైనను పశువుగతలంచునట్లు సంఘోన్నతికై సాయపడు కళను ఉత్తమముగను, దానిని చెడుమార్గమున త్రిప్పివానిని హేయముగను చూచుటేగాక కళగా కూడ తలంపరు.

కళ భావమునకు సంబంధించినది. సౌందర్యమునకు సంబంధించినదిగాదు, రూపసౌందర్యములతో దానికి నిమిత్తములేదు. సౌందర్యోపాసకులు ప్రకృతికి ప్రతిలిపిని అనగా ఉన్నదున్నట్లు చిత్రించుటనే కళాకౌశలముగ భావించుదురు. వారు కేవలము ప్రాకృతదృశ్యములనే చిత్రింపరు. ప్రకృత ప్రపంచమున కాన్పించు మానవుని నానావిధావస్థలను తారతమ్యము లేకుండ చిత్రించుదురు. నగ్న, అర్థనగ్న చిత్రముల చిత్రించుటను వారు అనుచితమని తలంచరు. వారు నిర్భయముగా దంపతులరహస్య గృహముల ప్రవేశించుదురు. కవాటముల దూరముగావించి ఆచిత్రముల జనసాధారణమున కర్పించుదురు. పత్రికలు పుట్టుటకుముందు అట్టి చిత్తరువులను అంతఃపురచిత్తరువులుగా నెంచుచుండిరి. కాని గుప్తపద్ధతిని పాపముగ నెంచు యుగ మాసన్నమైనది. ఇంతవఱకు యెంతగ ప్రయత్నించెడియును స్త్రీల పరదాను తొలగించజాలక పోతిమిగాని చిత్రలేఖనప్రపంచమున అంతఃపురపు పరదాను తొలగించివై చితిమి. ఇతరుల అంతఃపురములలోనికి వెళ్ళి తొంగిచూచు సాహస మెవ్వరికై న నుండునా?

యని మనము సంశయింపవచ్చును. లేనిచో బజారులలో అంతఃపురరహస్యముల నమ్ము మహాశయులలో ఎవరైన యీ ప్రశ్నకు జవాబిచ్చియుండిరా? సోదరీమణులు తమను ఎచట బట్టినను, ఏ స్థితిలో బట్టినను ఇట్లు చిత్రించుటేల అని ప్రశ్నించిరా? జరిగినదేదో జరిగినది, ఇకముందు మాత్ర మిట్లు చేయవలదని హెచ్చరించియుండిరా? ఇప్పటినుండియైనను సంఘ మిట్టి దుండగముల జరుగకుండ నరికట్టవలసియున్నది. అంతఃపురదంపతుల ఏకాంత జీవితచిత్రములకన్న చిత్రకారుల కన్యయే కాంతదృశ్యములు లభింపవా? అట్టివానితో వారు సమాజజీవితము నుద్ధరించి తమ కళను సార్థకపరచుకొన జాలరా?

ఇదియంతయు ప్రకృతికి ప్రతిలిపి కర్తల చరిత్ర. కళయనుపేర ప్రచలితములయిన వస్తువులను యదార్థ దర్శకములని కళాతత్త్వవిదులు చెప్పుచున్నారు. ఇక మరి యొక రకపు కళామర్మజ్ఞులున్నారు. వారు భావసౌందర్యోపాసకులు. రూపము క్షణికమని అతిగౌణమని వారు చెప్పుదురు. భావము వారి ముఖ్యవస్తువు. ప్రాకృతవస్తువుల చిత్రించుట యేమంతగొప్పపని? అది అభ్యాసమునకు సాధ్యమైన సులభ కార్యము. అందు బుద్ధికల్పన ప్రతిఫలముతో నిమిత్తములేదని వీరితలంపు. భావసౌందర్యమునకు చిత్రకారుడు నూతనప్రపంచసృష్టిని చేయవలసియున్నది. అతడు తనహృదయమందలి భావవిశేషములకు విగ్రహరూపమును, చిత్రరూపమును కల్గించును. అట్టి చిత్రము ప్రాకృతవ్యక్తిగాక కరుణతోనో లేక భక్తి

తోనో మూర్తీ భవించియుండును. భావప్రదర్శనమునకు తగిన అంగముల నాతడు తన ప్రతిభాసామ్రాజ్యము నుండి వెదకితెచ్చి ఒక ఆదర్శభావసృష్టి గావించును. అట్టివారిని ఆదర్శదర్శకానుగాములందురు.

ఆదర్శదర్శియగువాడు భావములకు వ్యక్తిరూపము నిచ్చును. యథార్థదర్శి ప్రకృతప్రపంచవ్యక్తుల చిత్రించి భావారోపణ గావింప యత్నించును. ఆదర్శచిత్రకారుని దృష్టి సమాజమును ఉన్నతపథగామిని గావించుటయందును, యథార్థదర్శి మంచిచెడ్డలను మర్యాదామర్యాదలను సంఘమునెదుట నుంచుటకును యత్నింతురు. ఆదర్శదర్శియగు చిత్రకారుడు వివేకముతో ఏర్పికూర్చి మంచివానిని సంఘమునెదుట నుంచును; యథార్థదర్శి స్వయముగా వివేకము నుపయోగించి తాను చిక్కులలో బడక మంచిచెడ్డల నిర్ణయించుభారము సంఘముపై బెట్టి అందాధిక్యత లభించినను, లభింపకున్నను వదలివేయును. తనకు నచ్చినవస్తువును సంఘమునెదుట బెట్టి తాను తప్పుకొనును.

భారతవర్షము స్వభావసిద్ధముగను, పరంపరానుగతముగను ఆదర్శవాది. పాశ్చాత్యనాగరికతవలన అన్య విషయములందువలె మనము కళాదర్శమునుగూడ మరచితిమి. అవసానదశను పొందుచున్న భారతీయచిత్రకళను రక్షించినందునకు హైవలునకు, అవనీంద్రతాగూరునకును, డాక్టరు కుమారస్వామికిని మాధన్యవాదములు. భారత దేశమున నిపుడు వంగదేశసాంప్రదాయమని, బొంబాయి సాంప్రదాయమని చిత్రకళయందు రెండు శాఖలున్నవి.

రస్కిన్; టాల్స్టాయ్ ఆదర్శవాదులు. యూరపునందు
కళ నశించిపోవుచున్నదని వారి యభిప్రాయము.
టాల్స్టాయ్ (What is art?) కళయననేమి? యను
గ్రంథమునురచించెను. అప్పటివరకు గల కళావిదులందరి
యొక్క, సౌందర్యశాస్త్రజ్ఞులందరి యొక్కయు ఉద్దేశ్య
ముల నుదాహరణముగా తీసికొని వానిని విమర్శించి కళ
లనుగూర్చి తన స్వతంత్రాభిప్రాయమును విశదీకరిం
చెను. ఈవ్యాసప్రారంభమున కళలనుగూర్చి చేసిన
వ్యాఖ్య ఆయనభావముల ననుసరించి గ్రహింపబడినది.

ఈవ్యాసమువలన చదువరులకు చిత్రములయందు
మంచిచెడ్డల నిర్ణయించుశక్తిగలిగి తద్వారా జీవితమును,
ధన్యత గావించుకొనగలరని తలంతును.

విషయసూచిక

౧	ఇది విప్లవయుగము	౫
౨	దేశముకొఱకు ఉన్నత్తులుగండు	౯
౩	భయము పెనుభూతము	౧౩
౪	ప్రపంచసమస్య	౧౬
౫	అన్నదాత రైతు	౨౪
౬	నేటి దాతలకు - యాచకులకు	౩౧
౭	వివాహము	౩౭
౮	వివాహసంస్కారము	౪౧
౯	నూతన దంపతులకు	౪౮
౧౦	పత్నీవ్రతధర్మము	౫౨
౧౧	కవి : కవిత్వము	౫౫
౧౨	కళావిచారము	౬౫

Dharmika Vipra nam

వి నోరమునకు
వేకమునకు
త్తమునకు -

పుస్తకముత
ముఖ్యసాధనములు

చొకటి కావలసివను

నమ్మాళ్వార్స్

హాస్టు బాక్సునెం 251, మదరాసు
